

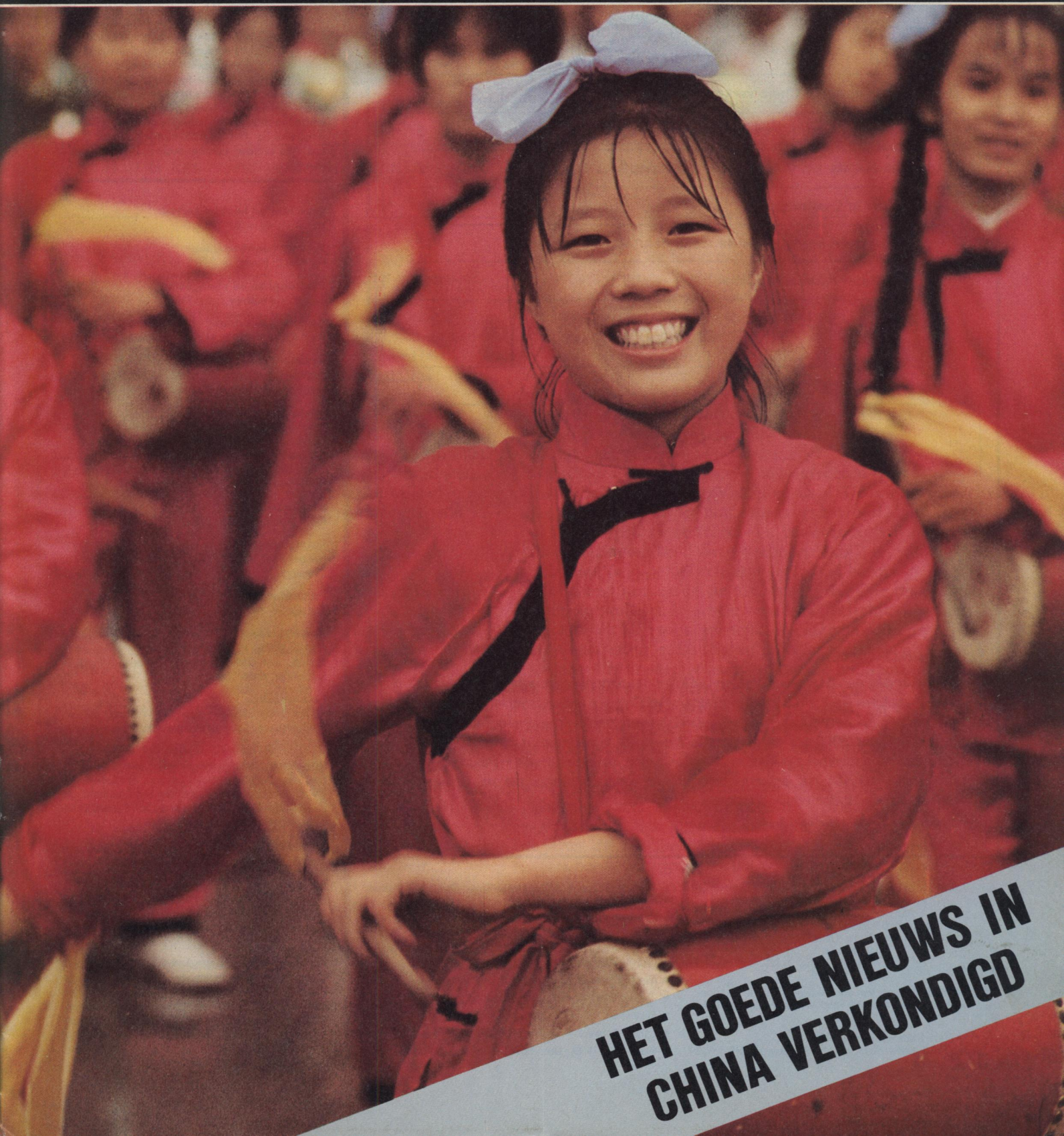
de

ECHTE WAARHEID

een tijdschrift voor een zuiver begrip

GRATIS maandblad

MAART 1980

**HET GOEDE NIEUWS IN
CHINA VERKONDIGD**

de
ECHE WAARHEID
een tijdschrift voor een zuiver begrip

13e jaargang No. 3

maart 1980

ARTIKELEN

Het goede nieuws in China verkondigd	2
Kerkelijk eenheidsstreven komt op gang	5
De geschiedenis van de godsdienst in China	7
Doodsangst in Cambodja	12
Het onbewoonde heelal — Is de mens dan toch uniek?	15
Hoe u de bijbel moet bestuderen	18

RUBRIEKEN

Persoonlijk van de hoofdredacteur	1
-----------------------------------	---

BIJ ONZE OMSLAG

Na meer dan een decennium van onrust krijgt het onderwijssysteem in de Chinese Volksrepubliek weer z'n normale karakter. Het Chinese leiderschap legt hernieuwde nadruk op de educatie als essentieel bestanddeel van zijn programma om tegen het jaar 2000 tot de status van industriële supermacht te komen. Deze Chinese tiener die met zijn klasgenoten deelneemt aan een parade in Peking dient als voorbeeld van het enthousiasme en de vaderlandsliefde die de Chinese scholieren en studenten tegenwoordig uitstralen.

Foto Hugues Vassal — Gamma-Liaison

Gelieve uw correspondentie en abonnementsaanvragen te richten aan:

AMBASSADOR COLLEGE
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)

Ons telefoonnummer is: 030-317117

BELANGRIJK: Opgave van adreswijziging gaarne zo spoedig mogelijk. Indien mogelijk oud adresstrookje insluiten a.u.b.

Voor de *Plain Truth* schrijf naar:

• *Europa India, Afrika:* P.O. Box 111, St. Albans, Herts., AL2 2EG, Engeland

- *Verenigde Staten:* 300 W. Green Street, Pasadena California 91123
- *Canada:* P.O. Box 44, Station A, Vancouver, B.C. V6C 2M2
- *Australië en Zuidoost-Azië:* P.O. Box 202, Burleigh Heads, Qld. 4220, Australia
- *Nieuw-Zeeland:* P.O. Box 2709, Auckland 1
- *Zuid-Afrika:* P.O. Box 1060, Johannesburg
- *Filippijnen:* P.O. Box 2603, Manila 2801
- *Latijns-Amerika:* P.O. Box 5-595, Mexico 5, D.F.-Mexico
- *West-Indië:* P.O. Box 6063, San Juan, Puerto Rico 00936

GEEN ABONNEMENTSPRIJS:

De Echte Waarheid wordt geheel gratis uitgegeven. Dit wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van onze lezers en van hen die vrijwillig medewerkers zijn geworden in dit wereldomvattende werk. *De Echte Waarheid* streeft geen winstbejag na, neemt geen commerciële advertenties aan en heeft niets te koop. Bijdragen worden dankbaar aanvaard.

België: Postrek. No 000-0157667-42 N+; bankrek.: Algemene Bank Nederland. Antwerpen, No. 721 5205043 11. *Nederland:* Postgiro No. 1954800; bankrek.: Algemene Bank Nederland, Utrecht, No. 555013340. Voor beide landen ten name van Stichting Ambassador College. Postbus 333, 3500 AH Utrecht (Nederland).

Het Engelstalige moedertijdschrift *The Plain Truth* wordt maandelijks uitgegeven door Ambassador College, Pasadena, Californië. De Nederlandse editie wordt uitgegeven te St. Albans, Engeland. © 1980 Ambassador College (U.K.) Ltd. Alle rechten voorbehouden.

Oprichter en hoofdredacteur:

HERBERT W. ARMSTRONG

Adjunct-hoofdredacteur:

Herman L. Hoeh

Eindredactie en vormgeving:

Dexter H. Faulkner

Senior-redacteuren:

Jon Hill, Raymond F. McNair, Roderick C. Meredith

Assistent-redacteuren:

Scott Ashley, Sheila Graham, John Halford, Rod Matthews, Richard H. Sedliacik, Norman L. Shoaf

Vaste medewerkers:

Dibar Apartian, Elbert Atlas, Robert A. Ginskey, Lester L. Grabbe, Selmer L. Hegvold, Kenneth C. Herrmann, Harold Jackson, Brian W. Knowles, L. Leroy Neff, Richard Paige, Richard J. Rice, Dennis R. Robertson, John R. Schroeder, Robert C. Smith

Kopijredacteuren:

Peter Moore, Clayton Steep

Vormgeving:

Randall Cole, Ronald F. Grove, Michael Hale, Gene L. Tikasingh

Fotoredactie:

Alan Leiter

Nieuwsbureau:

Hoofd: Gene H. Hogberg; *Medewerkers:* Janet Abbott, Jeff Calkins, Werner Jebens, Donald D. Schroeder, Keith Stump

Fotoredactie:

Hoofd fotografische verzorging: Warren Watson; *Medewerkers:* Charles Buschmann, Alfred Hennig, Kim Stone

Uitgeverij: *Hoofd distributie en productie:* Roger G. Lippross; *Distributie:* Boyd Leeson; *Productie:* Ron Taylor; *Eindcoördinator uitgeverij:* Syd Attenborough; *Coördinator internationale edities:* Val Brown; *Distributie losse nummers:* Carol Riemen

Financieel beleid:

Stanley R. Rader

Internationale edities:

Nederlands: Bram de Bree; *Duits:* John B. Karlson; *Engels (Groot-Brittannië):* Peter Butler; *Frans:* Dibar Apartian; *Spaans:* Donald Walls

Kantoren:

Auckland, Nieuw Zeeland: Robert Morton; *Bonn, West-Duitsland:* Frank Schnee; *St. Albans, Engeland:* Frank Brown; *Burleigh Heads, Australië:* Dean Wilson; *Genève, Zwitserland:* Bernard Andrist; *Johannesburg, Zuid-Afrika:* Roy McCarthy; *Manila, Filippijnen:* Colin Adair; *Utrecht, Nederland:* Bram de Bree; *Vancouver, B.C. Canada:* Leslie McCullough; *Mexico City, Mexico:* Thomas Turk

Persoonlijk van...

Wat is het meest verbreide onjuiste geloof dat al het onheil, lijden en verdriet in de wereld veroorzaakt heeft?

Drieënvijftig jaar geleden zei ik tegen mijn vrouw: „Al die kerken kunnen het niet bij het verkeerde eind hebben”.

Zou dan één enkele gezindte van het traditionele christendom — hetzij protestant hetzij katholiek — een of andere onjuiste leerstelling kunnen hebben? Hun leerstellingen zijn op veel punten verschillend, dus sommige, zo niet de meeste, moeten hier en daar absoluut onjuist zijn.

Maar als sommige kerken, of de meeste, hier en daar fout zijn wat betreft enkele van hun opvattingen, zou het dan mogelijk zijn dat heel het hedendaagse, traditionele christendom het mis heeft, en zonder het te willen misleid of bedrogen is op een of ander belangrijk punt van algemeen geloof?

Misschien geloven niet veel mensen meer in het bestaan van een duivel.

Toch zegt uw bijbel dat de hele wereld (met inbegrip van haar godsdiensten) door Satan de duivel bedrogen is (Openb. 12:9). De bewoners van de aarde zijn door hem bedrogen door middel van misleidende godsdienst (Openb. 17:2).

Maar uw bijbel zegt ook dat de tijd komt dat de almachtige God een engel uit de hemel zal zenden: „En hij greep de draak, de oude slang, dat is de duivel en de satan, en hij bond hem duizend jaren, en hij wierp hem in de afgrond en sloot en verzegelde die boven hem, opdat hij de volkeren niet meer zou verleiden, voordat de duizend jaren voleindigd waren . . .” (Openb. 20:2-3).

Wie is deze Satan eigenlijk? Waar kwam hij vandaan? Schiep God een duivel om ons te bedriegen? Hij is een vroegere aartsengel, die zoals God hem geschapen had, onberispelijk was in zijn wandel (Ezech. 28:15). Maar hij had verstand en een vrije wil om te handelen met het recht van vrije keuze — het nemen van zijn eigen beslissingen — evenals God u en mij en alle mensen diezelfde vrije wil gegeven heeft. Anders zouden wij geen karakter hebben.

Deze grote aartsengel werd Lucifer genoemd en God

plaatste hem op de troon van de gehele aarde om Gods heerschappij uit te oefenen over de engelen, die voor de schepping van de mens de aarde bewoonden.

Maar deze machtige Lucifer bracht zijn engelen tot opstand jegens God (2 Petr. 2:4-6).

Maar zou het dan mogelijk kunnen zijn dat in een dergelijke door Satan misleide wereld alle gezindten van het traditionele christendom — zonder dat ze het weten — misleid zijn tot een verkeerde opvatting over het belangrijkste fundamentele geloof en onderricht?

Klinkt het ongerijmd — onmogelijk?

Wacht tot u rechtstreeks uit het onfeilbare woord van God zelf ziet wat er werkelijk is gebeurd. Denk eens na over wat u nooit eerder hebt gezien, gehoord of begrepen. Open uw verstand voor bewezen waarheid — hoe verbazingwekkend die ook klinken mag.

Het kan ongelooflijk schijnen — toch is het waar.

Die meest aanvaarde, onjuiste leer is dat God thans wanhopig probeert de gehele wereld in geestelijk opzicht te „redden”. Dat wil zeggen dat de enige mogelijkheid tot behoud er nu is. Dat Satan probeert iedereen „verloren” te houden — en dat allen die nu in onze tijd Christus niet aanvaarden, verloren zullen gaan — veroordeeld tot het eeuwige vuur van de hel. En de tijd is bijna om — weldra zal het te laat zijn — weldra zal de proeftijd voorbij zijn.

De enige bron van waarheid is God. Hij heeft ons zijn woord gegeven. Daarin vertelt Hij ons of de enige gelegenheid voor behoud nu bestaat — of dat dit de tijd van behoud is voor allen die dit willen. Hij vertelt ons of degenen, die nu Christus niet aanvaarden, verloren zijn.

Om het te begrijpen moeten wij terugkeren naar het begin en onze ogen openen voor wat God openbaart vanaf die tijd tot nu toe en zelfs over de toekomst. Maar ons verstand moet open zijn, anders kan de schokkende waarheid niet binnendringen.

Jezus zei: „Niemand kan tot Mij komen, tenzij de Vader, die Mij gezonden heeft, hem trekke . . .” Dit houdt in dat allen afgesneden (Zie verder pagina 10)

Over 35 minuten vertrek ik hier uit het staatshotel voor buitenlandse gasten naar het Grote Volksgebouw, waar ik de ambassadeurs van 76 landen, met hun vrouwen, en andere regeringsvertegenwoordigers uit die landen, benevens een aantal functionarissen van de Volksrepubliek China zal toespreken. Gisteravond heb ik een toespraak gehouden voor ongeveer 400 mensen tijdens een diner in het Duck-restaurant in Peking. Mijn gehoor bestond uit een groot aantal topfunctionarissen van de regering met hun vrouwen en verder docenten van verschillende universiteiten.

HERBERT W. ARMSTRONG in gesprek met Tan Zhen-lin, vice-voorzitter van de permanente commissie van het Nationale Volkscongres.

Als men hier in Peking met regeringsleiders spreekt, spreekt men met de leiders van een vierde van de wereldbevolking, — een miljard mensen — een ongelooflijke belevenis! Mijn toespraak gisteravond vond bij hen een enthousiast gehoor.

Als men hier in Peking met regeringsleiders spreekt, spreekt men met de leiders van een vierde van de wereldbevolking, — een miljard mensen — een ongelooflijke belevenis! Mijn toespraak gisteravond vond bij hen een enthousiast gehoor.

Half tien 's avonds — ik ben weer terug in mijn appartement in het staatshotel waar mijn vrouw en ik verblijven en waar ook de rest van ons gezelschap bestaande uit de heer en mevrouw Rader, de bemanning van ons vliegtuig en de cameraploeg, is ondergebracht.

Diners en banketten beginnen hier altijd klokslag zes uur, zodat wij al vroeg in ons hotel terug zijn.

Nachtleven bestaat hier praktisch niet — er was dan ook vrijwel geen verkeer, toen wij naar ons hotel hier in Peking terugreden.

Het Grote Volksgebouw waar het banket vanavond werd gehouden, is een prachtig, groot, indrukwekkend gebouw. De zalen en vertrekken zijn, naar Amerikaanse maatstaven, enorm groot. Trouwens alles wat ik hier tot nu toe heb gezien, geeft een indruk van grootheid en ruimte. De grote boulevards zijn niet al-

HET GOEDE NIEUWS IN CHINA VERKONDIGD

Ik wil er echter wel op wijzen dat ik een ambassadeur voor de wereldvrede ben — dat ik met vele regeringsleiders spreek — dat zij allemaal voor problemen staan die geen mens kan oplossen.

IN DE BINNENSTAD van Peking wisselen klassieke en moderne kunst en architectuur elkaar af. Het gezin op de voorgaande pagina bezoekt net als duizenden anderen de eens Verboden Stad.

leen breed, maar de rooilijn van alle gebouwen is naar schatting 25 meter teruggelegd, zodat er ruimte overblijft voor een weg voor bestemmingsverkeer tussen de boulevards en de gebouwen.

Het banket van vanavond werd gegeven in een zaal zo groot als een voetbalveld met een zeer hoog plafond en reusachtige lichtkronen.

Aanwezig waren de ambassadeurs van 76 landen. Het was het traditionele diner van tien gangen. (Ik hoor dat men voor president Nixon indertijd een diner van acht gangen heeft gegeven.) Dit was al mijn derde diner hier, elke keer met tien gangen.

Ik werd vanavond geïntroduceerd door Tokuo Yamashita, een vooraanstaand lid van de Japanse volksvertegenwoordiging. Ik sprak over het goede nieuws van het komende Koninkrijk Gods — alleen heb ik gemeend in dit door en door atheïstische, communistische land de gebeurtenissen die ons in de naaste toekomst te wachten staan, niet in bijbelse taal te moeten beschrijven.

De Nationale Bibliotheek

Vanmorgen, woensdag 5 december, zijn wij om negen uur uit het staats-

hotel vertrokken om een bezoek te brengen aan de Nationale Bibliotheek. Dat was bijzonder interessant. De bibliotheek is gehuisvest in een van de oudere gebouwen. Men is druk bezig de boekenschat op een peil te brengen waarop deze volrijkste natie van de wereld terecht trots zal kunnen zijn.

Men liet ons een paar van de alleroudste geschriften zien, die wij zelf in de hand mochten nemen; o.a. een lange geheel met de hand geschreven boekrol uit omstreeks de vierde eeuw v.Chr. en boeken van 400 jaar geleden. Ik kreeg een prachtig boek vol kleurenfoto's van het moderne China ten geschenke.

Van de bibliotheek werden wij in de grote limousine die ons ter beschikking was gesteld, naar de „Verboden Stad” gereden, een omuurde stad in de stad, de residentie van de vroegere keizers. Deze „binnenstad” telt een groot aantal gebouwen, pleinen en tuinen — alles in de oude Chinese bouwtrant met veel beeldhouwwerk.

Bij onze aankomst op de luchthaven van Peking kwamen de grote limousines die ons naar de stad en onze kamers in het staatshotel moes-

ten brengen, tot vlak voor ons vliegtuig gereden.

Wat mij direct trof waren de enorme massa's mensen die zich op straat bevonden. (Na deze drie dagen in Peking heb ik trouwens het gevoel dat er miljoenen mensen in de straten rondzwermen en vele duizenden fietsers.) Er was heel weinig autoverkeer, totdat wij het centrum van Peking naderden — toen begon het verkeer meer op dat in de Verenigde Staten te lijken behalve dan dat er hier bovendien zwermen fietsers tussendoor laveren en steeds de massa's mensen op de trottoirs.

De moderne gebouwen in Peking zijn groot en ruim. Men heeft hier voortdurend een gevoel van grootheid en uitgestrektheid. Natuurlijk, Peking is een stad met rond zeven miljoen inwoners, ongeveer evenveel als New York of Londen, maar de atmosfeer is hier totaal anders. Dit is onmiskenbaar China.

Dit zijn zo enkele losse aantekeningen die ik tijdens mijn verblijf in Peking heb gemaakt. Ze zijn daardoor wat onsamenhangend, maar omdat ik ze ter plaatse heb neergeschreven, laat ik ze zoals ze zijn.

Nu zijn we in Tokio. Zaterdagavond wordt hier een groot statiediner gegeven met leden van de Japanse volksvertegenwoordiging, ambassadeurs met hun echtgnotes en leden van de Chinese ambassade.

Ik zal nu proberen een systematisch verslag te geven van ons bezoek aan China. Maar eerst wil ik nog opmerken dat dit waarschijnlijk de belangrijkste en meest geslaagde reis is die ik ooit heb gemaakt.

Bezoek aan China begint

Na twee dagen rust in Honolulu op Hawaï kwamen wij vrijdagavond 30 november in Tokio aan. Zondag 2 december vlogen wij naar Peking. Zoals ik al zei in mijn reisnotities, kwamen de regeringsauto's na onze landing tot vlak bij het vliegtuig gereden. Wij behoefden ook niet door de normale immigratie- en douanecontrole op de luchthaven te gaan.

(Zie verder pagina 22)

Griekse patriarch verwelkomt roomse paus

Wide World

KERKELIJK EENHEIDSSTREVEN KOMT OP GANG

De paus heeft een stoutmoedige stap gezet om de 925 jaar oude kloof met de orthodoxe gemeenschap te dempen. Gemeenschappelijke commissies uit de roomse en de voornaamste protestantse lichamen brengen doorbraken tot stand. Ook is er — in het belang van de wereldvrede — toenadering gezocht tot niet-christenen. Waarheen voert de weg van de oecumenische beweging? Zal het uitdraaien op een „paus voor alle christenen“?

door Gene H. Hogberg

Afwezig waren ditmaal de tumultueuze uitingen van bewieroking die zo kenmerkend waren voor zijn eerdere bezoeken aan Mexico, Polen en de Verenigde Staten. Vergaande veiligheidsmaatregelen verborgen hem letterlijk voor het publiek.

Maar zoals hijzelf toegaf, was dit tot nu toe de belangrijkste reis van

paus Johannes Paulus II.

Zij voerde hem niet naar een land der gelovigen, maar naar Turkije — een natie waarvan de bevolking voor meer dan 98% uit moslems bestaat. De paus noemde zijn driedaagse bezoek aldaar van eind november vorig jaar, en zijn religieuze „top” met de Grieks-orthodoxe patriarch Demetrios I „mijn eerste oecumeni-

sche bezoek” en een „reis van een broeder”.

Een eind aan het „schandaal” van de verdeeldheid

Van al zijn reizen had juist dit bezoek het duidelijkst omschreven doel. De paus toonde ermee aan dat hij vastbesloten is alles te doen wat in zijn vermogen ligt om een einde te

maken aan wat hij het „onduldbare schandaal” noemt van de verdeeldheid in de wereld van de praktizerende christenen.

Er was een speciale reden waarom Turkije werd gekozen als eerste belangrijke stap op de lange weg naar hereniging.

Johannes Paulus II heeft de hereniging met de 15 onafhankelijke takken van de orthodoxie de absolute voorrang gegeven bij zijn streven naar eenheid.

Hoewel er in Turkije nog geen 100.000 orthodoxe christenen over zijn, wordt de oecumenische patriarch Demetrios I in de orthodoxe hiërarchie als de „eerste onder gelijken” beschouwd. Hij bezet de historische zetel van Konstantinopel (het moderne Istanboel), dat eenmaal de hoofdstad van de Byzantijnse christenheid was, en dat toen door de leden van de oosterse kerk als gelijkwaardig aan de stoel van Rome werd beschouwd.

Wanneer men eenmaal bespeurt dat de hereniging van Rome met de orthodoxe gemeenschappen binnen het bereik ligt, dan zal de eenheidsbeweging die al met de voornaamste protestantse lichamen op gang is gekomen, noodzakelijkerwijs aan stuwkracht winnen.

Het uiteindelijke doel? Geen eenheid ter wille van de eenheid, maar de vorming van een verenigd „geestelijk front” als geschenk aan een wereld die bezig is in snel tempo uiteen te vallen.

Dageraad van een „nieuw millennium”

Het moment van de pauselijke reis naar Turkije was goed gekozen. De laatste dag van het bezoek — 30 november — was het feest van St. Andreas. De orthodoxe gelovigen vereren in het bijzonder Andreas, de broeder van Petrus, die naar men zegt het christelijk geloof gebracht heeft aan de landen rond de Zwarte Zee. „Het is het feest van St. Andreas, de schutspatroon van Turkije”, zei de paus aan het begin van zijn reis. „Ik moet gaan om oecumenische redenen. Ik ben in de handen van God.”

Voor de eerste maal sedert de scheuring in de 11e eeuw was een paus aanwezig bij een orthodoxe eucharistieviering. En Demetrios I

was aanwezig bij een pauselijke mis.

Bij geen der diensten werden brood en wijn gedeeld. Maar het zal mogelijk niet lang duren eer het tot volledige communie komt. De paus en de patriarch kondigden de vorming aan van een gemeenschappelijke commissie voor de studie van de overblijvende, in het oog lopende verschillen tussen de beide lichamen. Aldus doende gingen de beide leiders veel verder dan de eerste poging tot verzoening, die 15 jaar geleden in Jeruzalem werd begonnen met de symbolische omhelzing van paus Paulus VI en de patriarch Athenagoras. Bij die gelegenheid herriepen de beide leiders de wederzijdse excommunicatiebevelen die in 1054 door paus Leo IX en patriarch Michael Erularius van Konstantinopel — de oude naam voor Istanboel — waren uitgevaardigd.

De paus zei dat hij hoopte dat de verzoening van de oudste twee machten in de christelijke wereld aan het eind van deze eeuw werkelijkheid zou zijn. In de predikatie van zijn mis in Istanboel zei de paus: „Tijdens het tweede millennium van de christenheid waren onze kerken strikt gescheiden. Nu staat het derde millennium van de christenheid voor de deur. Moge de zon van dit millennium opgaan over een kerk die zich weer volledig heeft herenigd.”

„Het komt mij voor,” zei Johannes Paulus tegen Demetrios, „dat de vraag waarvoor wij nu gesteld zijn, niet is of wij wel weer tot een volledige gemeenschap kunnen komen, maar of wij nog wel het recht hebben gescheiden te blijven”.

Er blijven verschillen in de geloofsleer tussen Rome en de orthodoxe gemeenschap, maar geen daarvan wordt onoverkomelijk geacht. De voornaamste beletselen? „Trots en koppigheid”, geeft een orthodoxe bisschop in Istanboel toe, en hij voegt eraan toe: „Wij waren één, en in onze geloofsbelijdenis en onze eredienst zijn wij altijd één geweest... nu is de tijd gekomen om opnieuw één te zijn”.

Het voornaamste obstakel blijft ongetwijfeld de rol van de paus zelf. De orthodoxe kerken hebben hun bereidheid gedemonstreerd de paus in de hiërarchie van het christelijk leiderschap als „eerste onder gelijk-

ken” te erkennen. Maar zij verwerpen het idee van pauselijke onfeilbaarheid, zoals dat in 1870, bijna acht eeuwen na het rooms-orthodoxe schisma, werd ingevoerd.

Het Vaticaan hoopt dat gebeurtenissen zoals de recente bijeenkomst van de kardinalen uit alle delen van de wereld, bewijzen dat de huidige paus gemakkelijker te benaderen is, en meer genegen is zijn autoriteit te „delen”.

Eenheid met anglicanen en anderen gezocht

Johannes Paulus II stipte duidelijk aan dat het streven naar eenheid dat hem het eerst naar Istanboel bracht, daar geen halt zal houden. Zijn visie van een verenigd geestelijk front is veel breder dan dat. Zij strekt zich zelfs uit tot voorbij de wereld van de praktizerende christenen.

Paus Johannes Paulus wil dat de slakkegang waardoor het streven naar eenheid van de christelijke kerk wordt gekenmerkt, wordt versneld. Zo refereerde hij in Istanboel op een keer aan „zijn ongeduldig uitzien naar eenheid”. Kort voor zijn reis zei hij tegen de menigten op het plein voor de basiliek van Sint Pieter: „Dit bezoek is belangrijk. Het zal de reeds dikwijls bevestigde beslissing van de paus duidelijk maken om verder te gaan met de pogingen, *de eenheid van alle christenen* te verwezenlijken.”

Op weg van Rome naar Ankara in Turkije, waar hij zijn bezoek begon, zei hij tegen de verslaggevers aan boord van zijn vliegtuig dat dit nog slechts zijn eerste oecumenische reis was, en hij voegde eraan toe dat hij nu „klaar stond” om de leiders van de anglicaanse kerk in Londen te ontmoeten. En van zijn kant heeft ook de nieuw gekozen aartsbisschop van Canterbury, Robert Runcie, de wens te kennen gegeven paus Johannes Paulus II zo gauw mogelijk te ontmoeten.

Theologische studies door een gezamenlijke commissie van rooms-katholieken en anglicanen (gelijkend op die welke in Turkije overeengekomen waren), zijn verrassend vruchtbaar gebleken. Het eindrapport van de Anglicaans-Rooms-Katholieke Internationale Commissie zal in 1981 worden voltooid.

(Zie verder pagina 27)

DE GESCHIEDENIS VAN DE GODSDIENST IN CHINA

Duizenden jaren lang hebben de Chinezen de invloed ondergaan van verschillende godsdiensten en filosofieën. Nu staan wij misschien aan de vooravond van een nieuw tijdperk van de godsdienstgeschiedenis in China.

door Keith W. Stump

Laten wij teruggaan in de geschiedenis tot een twaalfde eeuw voor Christus, terug naar het oude China ten tijde van de Sjjang-dynastie (1765-1121 v.Chr.). De tweede helft van deze dynastieke periode valt samen met de tijd van de Richteren in het oude Israël.

Voorouderverering stond zeker al in de 14e eeuw v.Chr. centraal in het godsdienstige leven van het Chinese vorstenhuis. In die tijd geloofden de Chinese koningen dat hun overleden vorstelijke voorouders in de hemel waren bij Sjjang-ti, de „grote hemelvorst”. Zij geloofden ook dat, als hun leven op aarde welgevallig was in de ogen van hun voorouders in de hemel, dezen Sjjang-ti ertoe zouden bewegen zegeningen over China uit te storten; beviel hun levenswandel hen echter niet, dan zou hij vervloekingen brengen.

De voorouderverering werd in de loop der tijd door de aristocratie, en later ook door het gewone volk overgenomen. De Chinezen geloofden dat zij door gebeden op te zenden naar hun gestorven voorouders in de geestenwereld, hier op aarde wel zouden varen.

Andere facetten van de oude Chinese godsdienst waren het geloof in de geesten van dieren en natuurwezens en in lokale goden die over steden en dorpen waakten; voorts de idee van de lotsbestemming en gecompliceerde rituelen die in een bepaalde periode met mensenoffers gepaard gingen.

Confucianisme

Maar in de 6e eeuw v.Chr. begon pas goed de bloeitijd van de Chinese godsdienst en filosofie. Dat was in de

nadagen van de Tsjow-dynastie (1121-256 v.Chr.), een tijd van nationale onrust waarin verschillende Chinese staten met elkaar in strijd waren om de hegemonie.

De eerste belangrijke figuur die in die periode in China naar voren kwam, was Confucius (551-479 v.Chr.), een tijdgenoot ongeveer van de profeet Daniël. Zijn eigenlijke Chinese naam was K'oeng Foe-tse. Hij ontwikkelde een stelsel van sociale ethische beginselen en waarden waarnaar de Chinezen meer dan tweeduizend jaar hebben geleefd.

Latere leerlingen van Confucius, waaronder de beroemde wijsgeer Mencius (Meng-tse), hebben een bloemlezing uit zijn uitspraken samengesteld — de Loen ju (Gespreken) — en zijn leer gepopulariseerd. Hoewel het confucianisme slechts langzaam ingang heeft gevonden, was het toch omstreeks de 2e eeuw v.Chr. de heersende levensleer geworden en werd het later tot staatsreligie verheven. Na enkele eeuwen werd Confucius zelfs vergoddelijkt en door sommigen van zijn volgelingen als een god vereerd.

Het confucianisme wordt veelal meer als een ethische filosofie of leer dan als een godsdienst in de eigenlijke zin beschouwd. Confucius geloofde echter wel in het bestaan van de hemel en moedigde het oude Chinese gebruik van voorouderverering aan, omdat het een gepaste eerbied voor de ouderen aankweekte. Confucius geloofde ook in het voortbestaan van de ziel, maar was terughoudend wat betreft het leven na de dood.

Over het algemeen is het confucianisme meer geïnteresseerd in de vraag

hoe men zich in *deze* wereld moet gedragen dan in beschouwingen over het „hiernamaals”. Het hecht grote waarde aan de familiebanden, eigen deugdzaamheid en eerbied voor de medemens. De „zilveren regel” van Confucius luidt: „Wat gij niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet”. Confucius geloofde dat het kwaad in wezen onnatuurlijk en de menselijke natuur goed is. Vergelijk hiermee de woorden van de profeet Jeremia (Jer. 17:9), die een generatie eerder dan Confucius leefde.

Taoïsme

Ongeveer in dezelfde tijd waarin Confucius zijn leerlingen onderwees, werd een concurrerende school, die van het taoïsme, gesticht door de wijsgeer Lao-tse, die vijftig jaar ouder dan Confucius geweest moet zijn. Naast het confucianisme is het taoïsme de voornaamste leer die haar stempel heeft gezet op de Chinese levensbeschouwing en cultuur.

Of Lao-tse werkelijk heeft bestaan is een nog onopgelost vraagstuk voor de hedendaagse kritische geschiedschrijvers. Lao-tse geldt ook als de schrijver van de Tao-te-tjing, de bijbel van het taoïsme.

Anders dan bij het confucianisme ligt bij het taoïsme de nadruk meer op het occulte, het magische, op waarzeggerij en mystieke ervaring. Het vond vooral verbreiding onder de minder ontwikkelde Chinezen.

Het taoïsme leert dat men moet leven in overeenstemming met de Tao (de Weg) — een moeilijk te vertalen woord: het heeft met kosmische energie of natuurkrachten te maken. Het is een levensleer die

inhoudt dat men zich kalm en gelaten bij de natuurlijke loop der dingen neerlegt. Ook het taoïsme leert de onsterfelijkheid van de ziel, maar evenmin als het confucianisme geeft het een duidelijk beeld van het leven na de dood.

Later heeft het taoïsme zich meer in de richting van alchemie en het zoeken naar het „levenselixer” begeven. De taoïstische leer is vaak verbonden geweest met geheime genootschappen. In de 2e eeuw v.Chr. werd een taoïstische theocratie ingesteld die heeft bestaan totdat de Chinese regering er in 1927 een eind aan maakte.

Het verhaal gaat dat Confucius en Lao-tse elkaar in 517 v.Chr. hebben ontmoet, maar dat zij totaal geen begrip hadden voor elkaars standpunt, zó ver lagen hun ideeën uiteen. Evenals Confucius is Lao-tse later verheerlijkt en als een god vereerd.

Boeddhisme

Zowel het confucianisme als het taoïsme waren inheemse Chinese godsdiensten. De derde grote traditie in dat land, het boeddhisme, is van buitenaf gekomen. Het is namelijk door missionarissen vanuit India en Centraal-Azië naar China gebracht en wel in de 1e eeuw v.Chr. tijdens de regering van de machtige Han-dynastie (206 v.Chr. - 220 n.Chr.). Het begon echter pas in de 4e eeuw goed wortel te schieten. Daarna is de leer van Boeddha in korte tijd een wezenlijk bestanddeel van de Chinese levensfilosofie en cultuur geworden.

Het boeddhisme is als een hervormingsbeweging binnen het hindoeïsme in India ontstaan. Het werd in de laatste helft van de 6e eeuw v.Chr. bij Benares in Noord-India ontwikkeld door Siddhartha Gautama, de Boeddha of „Verlichte”, die naar het heet door intensieve meditatie de staat van „verlichting” bereikte. In zijn leer legt Boeddha vooral het accent op zelfverloochening, overweging en medelijden.

De kern van de boeddhistische leer is vervat in de „vier edele waarheden”: het lijden bestaat, de oorzaak van het lijden is de begeerte, het lijden kan worden geëlimineerd door alle begeerte te onderdrukken en dat is mogelijk door het „achtvoudige pad” te bewandelen dat bestaat uit: het juiste inzicht, het juiste besluit,

het juiste woord, de juiste daad, het juiste leven, het juiste streven, het juiste denken en de juiste meditatie.

Van de goden verwachtten Boeddha en zijn leerlingen niet bijster veel. Volgens de boeddhistische leer kan de mens alleen door eigen inspanning, zonder hulp van anderen, zichzelf verlossen. Het hoogste doel van het boeddhisme is uit de eeuwige kringloop van de wedergeboorten te ontsnappen door het Nirwana te bereiken, een toestand van gelukzalige onbaatzuchtigheid en onbeschrijfelijke rust.

Het is interessant dat Mao Tse-toeng in zijn vroege vóór-communistische jaren een gelovige boeddhist was en de confuciaanse klassieke geschriften heeft bestudeerd.

Mengsel van godsdiensten

In de meeste publikaties over China staat dat de Chinezen drie grote godsdiensten hebben: het confucianisme, het taoïsme en het boeddhisme. Dit kan echter de verkeerde indruk geven als zouden deze drie godsdiensten in China naast elkaar bestaan, terwijl zij daar integendeel met elkaar zijn versmolten.

Het confucianisme, het taoïsme en het boeddhisme zijn in de loop der eeuwen vaak met elkaar in conflict gekomen met het gevolg dat zij allerlei leerstellingen van elkaar hebben overgenomen. Uit elk van deze drie wijsheidsleren hebben de Chinezen datgene genomen dat hen het meest aanstond. Zij vinden dat elk van de drie zijn eigen specifieke waarde heeft voor de verschillende levensomstandigheden en zo hebben elementen uit elk van deze drie godsdiensten hun weg in het volksgeloof en de volksgebruiken gevonden.

Christus en Mohammed

Behalve deze „san tsjiao” (drie „grote tradities”) van China, zijn later nog twee andere godsdiensten, beide van uitheemse oorsprong, in China doorgedrongen.

Het christendom is pas laat China binnengekomen. Pas in de 7e eeuw heeft het nestoriaanse christendom zijn weg naar China gevonden — tijdens het bewind van de T'ang-dynastie (618-906), maar het vond toen slechts weinig weerklank. Tijdens de Juan-dynastie (1279-1368) — de tijd waarin de Mongoolse veroveraars

van Peking uit heel China beheersten — openden Europese kooplieden handelswegen naar China en zij kwamen vaak vergezeld van missionarissen. Het was ook in die tijd dat de vermaarde Venetiaanse ontdekkingsreiziger Marco Polo in de gunst kwam van Koebilai Chan, de meest verlichte van de Mongoolse Juan-keizers. Over het algemeen echter bleven de poorten van China nog eeuwenlang voor de vreemdeling en zijn religieuze opvattingen gesloten.

Eerst in de 19e eeuw begonnen missionarissen en zendelingen in China enig succes te boeken. Maar toen kwam in 1900 de Bokseropstand — een felle campagne om de vreemdelingen, de missiemensen voorop, het land uit te jagen. Tientallen missionarissen en zendelingen en tienduizenden Chinese christenen werden vermoord. Desondanks bleven vele gemeenten in het geheim samenkomen en zij groeiden gestaag, zij het langzaam, in aantal.

Na de omverwerping van de Mantsjoe-dynastie en de stichting van de Chinese republiek door Dr. Soen Jat-sen konden de christelijke kerken weer naar buiten optreden. Maar toch hebben het katholicisme en het protestantisme in China, zelfs in de meest tolerante perioden, nooit werkelijke bloei gekend.

De islam, die in het begin van de 7e eeuw in Arabië door de profet Mohammed werd gesticht, drong in het zog van de eerste mohammedaanse invasies door Centraal-Azië in het westen van China door. Nu nog zijn de Oeigoeren in de westelijke provincie Sinkiang overwegend mohammedaans. Ook elders in China vindt men kleine groepen mohammedanen. In totaal zijn er naar schatting tien tot vijftien miljoen mohammedaanse Chinezen.

De Volksrepubliek

De machtsovername door de Chinese communisten onder Mao Tse-toeng in 1949 bracht ingrijpende veranderingen in het godsdienstige leven in China — de kerken en religieuze groeperingen van alle gezindten werden gereorganiseerd en onder staatstoezicht gesteld. De gelovigen vielen in twee groepen uiteen: zij die openlijk met de communisten samenwerkten en zij die in eigen kring achter gesloten deuren bleven praktiseren. Kerken en tempels

in de grote steden werden door de regering als pronkstukken geëtaleerd om buitenlandse bezoekers te laten zien dat er in China wel degelijk vrijheid van godsdienst bestond.

De Chinese volksrepubliek is officieel atheïstisch. In de ogen van de Chinese communisten is het dialectisch materialisme van Marx en Lenin „de enige ware leer”.

Zo heeft het communistische regime in de laatste 30 jaar de invloed van de religie sterk teruggedrongen, maar de regering heeft nooit geprobeerd het geloof met alle geweld uit te roeien. Lang voordat hij de communistische partij aan de macht bracht, had Mao Tse-toeng al ingezien dat men sinds lang bestaande godsdiensten niet zo maar bij regeringsdecreet kan wegvagen. „De boeren hebben de goden in het leven geroepen”, schreef hij, „en zij zullen ze mettertijd ook wel weer eigenhandig uit de weg ruimen. Dat hoeft iemand anders niet bij voorbaat voor hen te doen.”

Zo beloofde premier Tsjoë En-lai in een rede in 1950 het Chinese volk vrijheid van godsdienst. Bovendien bepaalt de Chinese grondwet van 1954 dat „de burgers van de Chinese volksrepubliek vrijheid van godsdienst genieten”. Artikel 46 van de Chinese constitutie van 1978 garandeert hen „vrijheid om te geloven en vrijheid om niet te geloven”.

Deze wetsbepalingen beletten de regering uiteraard niet om antireligieuze propaganda te voeren. (De Chinese grondwet waarborgt ook „vrijheid van atheïstische propaganda”.) Het gevolg is dat de traditionele Chinese religieuze gebruiken in de loop der jaren sterk zijn verminderd. Toch houden de Chinezen nog steeds meer of minder vast aan vele van de oude geloofsinhouden en gebruiken.

Communistische „heropvoeding”

Naast alle andere veranderingen die het communistische regime heeft teweeggebracht is er ook het feit dat het accent nu niet meer ligt op trouw aan de familie, maar op trouw aan de volksrepubliek. De „spreuken van Confucius” zijn vervangen door de ideeën van de overleden partijvoorzitter Mao Tse-toeng. De communistische partij probeert door een heropvoeding van de massa in communistische zin een „nieuwe mens” te scheppen.

In de laatste dertig jaar heeft de

Chinese regering, in haar campagne om de traditionele invloeden in het leven in China uit te schakelen, met wisselende felheid de leringen van Confucius veroordeeld. Slechts een paar confuciaanse tempels hebben toestemming om open te blijven voor de gelovigen. Na 1949 is al het land in bezit van boeddhistische kloosters geconfiscieerd en onder boeren zonder land verdeeld. Hier en daar zijn boeddhistische tempels tot recreatiecentra, hotels en restaurants omgebouwd. De boeddhistische monniken en nonnen moesten hun kloosters verlaten en „nuttig werk” gaan doen.

In 1949 waren er in China nagenoeg vier miljoen rooms-katholieken en protestanten naast ongeveer 13 000 missionarissen en zendelingen. Toen de communisten in dat jaar aan de macht kwamen, werden de buitenlandse missionarissen het land uitgezet en het christendom kreeg het als „westerse godsdienst” zwaar te verduren. Christenen, en ook aanhangers van andere godsdiensten werden als „spionnen” en „contrarevolutionairen” gestraft. Maar tot een totale uitroeiing van het christendom heeft de regering het nooit laten komen.

Gedurende de politieke verwarringen tijdens de „Culturele Revolutie” van 1966-69 kwamen echter alle activiteiten van christenen die tot nu toe door de regering waren geduld, nagenoeg volledig stil te liggen. Katholieke zowel als protestantse kerken werden gesloten en vele ervan door jonge „Rode Gardisten” in brand gestoken. Bijbels werden op straat verbrand. Vele priesters, nonnen en predikanten werden samen met hun gemeentelieden omgebracht. Sommigen van de geestelijken die het overleefden, namen de wijk naar Hongkong; anderen bleven ondergronds met hun gelovigen diensten houden. Zelfs de christenen die met de regering hadden gecollaboreerd en Mao en de partij uitbundig hadden geprezen, werden tijdens de Culturele Revolutie afgeranseld en in de gevangenis gezet.

Wij beschikken niet over betrouwbare gegevens wat betreft het aantal praktiserende christenen in China, maar het moeten er naar schatting één tot drie miljoen zijn.

Jongste ontwikkelingen

Volgens het nieuwsagentschap Hsin-hoea in Peking heeft het Vijfde Natio-

nale Volkscongres in China in juni 1979 een wet aangenomen waarbij vrijheid van godsdienst werd gewaarborgd. Volgens deze wet kan een ambtenaar „die een burger onrechtvaardig in zijn rechtmatige vrijheid van geloof beknot of de tradities en volksgebruiken van een nationale minderheidsgroep in ernstige mate schendt, een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaar krijgen”.

Deze maatregel wordt in elk geval beschouwd als een bewijs te meer van een politiek van godsdienstige tolerantie zoals die voor de Culturele Revolutie bestond. Hoe het verder zal gaan moet worden afgewacht.

Verder heeft de Chinese regering in augustus 1979 de publikatie van de eerste editie van de bijbel in het Chinees sinds 1949 goedgekeurd. Deze nieuwe vertaling omvat zowel het Oude als het Nieuwe Testament en moet begin 1980 voltooid zijn. De uitgave zal onder staatstoezicht worden gedrukt in een eerste oplage van, naar verluidt, 100 000 exemplaren.

Deze twee maatregelen betekenen uiteraard niet dat de communistische regering van China van plan is haar traditionele atheïstische beleid op te geven. Peking denkt er niet aan zijn harde houding tegenover de godsdienst belangrijk te wijzigen.

De Chinese regering legt het belijden van het christelijk geloof nog steeds streng aan banden — hetzelfde geldt overigens voor alle andere godsdiensten in China — en het staat in al zijn uitingen onder streng staatstoezicht. Bovendien heeft de regering bepaald dat de christelijke kerken in China niet door niet-Chinezen geleid en gefinancierd mogen worden — zij moeten volkomen onafhankelijk zijn van het buitenland en uitsluitend met Chinese, in eigen land opgeleide geestelijken werken. Zo mag bijvoorbeeld het „Patriottische Katholieke Genootschap” geen banden hebben met het Vaticaan.

Tenslotte zijn de communistisch-atheïstische en de christelijke idealen ten enen male onvereenigbaar. De versoepeling van de beperkingen die de godsdienst in China zijn opgelegd, heeft niet zoveel om het lijf en is ten dele ingegeven door zuiver politieke overwegingen. □

Persoonlijk

(Vervolg van pagina 1)

zijn — niet in staat tot Christus te komen, behalve degenen die de Vader voorbestemd heeft nu geroepen te worden.

Is dat oneerlijk van God? Bent u er zeker van dat u begrijpt waarom Jezus dat zei? Waarom God tot nu toe de gehele mensheid van zich heeft afgesneden, behalve de zeer weinigen die God voorbestemd heeft nu geroepen te worden? Waarom God „zich verbergt” voor de wereld?

Het is allemaal begonnen met Adam in de hof van Eden.

Nu moet u eens zien of u iets kunt begrijpen, dat u misschien nooit werkelijk begrepen heeft.

Wat over het hoofd wordt gezien, is dat bij de keuze die Adam moest doen, God eiste dat hij evenzeer zou kiezen welke boom hij zou afwijzen, als welke hij zou nemen.

Satan stond bij wijze van spreken om de hoek te wachten op een kans om Adam te verleiden tot het afwijzen van God, net zoals hijzelf, toen hij de aartsengel Lucifer was, God, Gods wet en zijn manier van leven — Gods heerschappij — had afgewezen.

Wat deed God, toen Adam God als Schepper en Heerser verwierp?

In feite was de boom des levens het symbool van Gods heilige Geest, maar ook van God als Heerser, als bron van godsdienst, als onthuller van fundamentele kennis.

Satan verleidde Adam door middel van zijn vrouw Eva. Adam nam van de verboden boom.

Door dat te doen eigende hij zich de kennis van wat goed en wat kwaad is toe. Door dat te doen wees hij God af als de onthuller daarvan en van alle fundamentele kennis, benevens als regerend Heer en Heerser. Hij verwierp God als de schenker van eeuwig leven.

Door van de verboden boom te nemen, verwierp hij de boom die symbool was voor de heilige Geest en de opperheerschappij van God. Hij verwierp God, Gods heerschappij en Gods manier van leven.

Wat deed God toen? God dreef hem de hof uit en versperde de toegang tot de boom des levens, opdat hij er niet op zondige wijze

van zou nemen en eeuwig leven zou ontvangen. God sneed Adam en de wereld die uit hem zou voortkomen af van zichzelf en de gave van de heilige Geest — behalve voor de oneindig weinigen die God voorbestemd had op speciale wijze geroepen te worden ter voorbereiding van het toekomstig Koninkrijk van God.

Was God oneerlijk?

Stelt u zich eens voor dat God de mensheid niet afgesneden zou hebben van toegang tot zijn heilige Geest. Denkt u eens in wat er dan gebeurd zou zijn!

Satan zat nog steeds op de troon van de aarde, hoewel hij zich gediskwalificeerd had als heerser over de gehele aarde. De mens zou zonder berouw Gods heilige Geest, de gave van het eeuwige leven, genomen hebben, terwijl hij door Satan geleid werd en leefde in zonde die geleid zou hebben tot een eeuwig leven van volledig ongelukkig zijn, geestelijke kwelling, ellende en uiterste hoopeloosheid.

Zou u dat willen?

Ziet u dat het bijzonder oneerlijk zou zijn geweest als God de mens had toegestaan zich een dergelijk noodlot aan te doen?

Daarom sneed God gedurende 6000 jaar de mensheid af, totdat Christus zou komen, om Satan af te wijzen en te overwinnen, zelf de straf voor de zonden van de mensheid op zich te nemen, zich te kwalificeren om in Gods liefde op die troon van de aarde te heersen, Satan te vervangen en Satan van de mensheid te verwijderen.

God bracht de mensheid — alle mensen behalve de enkele geroepen — in een toestand dat zij van God afgesneden, maar nog niet geoordeeld of veroordeeld zijn.

Ondertussen heeft Hij degenen, die Hij uitkoos, geroepen omdat zij degenen waren waarvan God voelde, dat ze mogelijk, net als Christus, Satan en zijn verdorven manier van leven zouden afwijzen, Gods heerschappij door hun geloof in Christus zouden aanvaarden en, net als Jezus, Satan zouden overwinnen, zelfs al werden ze door hem bijzonder in verleiding gebracht.

Diegenen van ons die thans geroepen worden, zullen als zij berouw hebben, Satan, deze wereld en zich-

zelf overwinnen, het Koninkrijk van God beërven en met God op zijn troon zitten om — als Satan weg is — een aanvang te maken met het redden van de wereld.

Degenen die vanaf Adam tot nu toe gestorven en nog niet geoordeeld zijn, zullen tot sterfelijk leven opgewekt worden in het oordeel van de grote witte troon en zullen dan, na het millennium, tot bekering en de gave van het eeuwige leven geroepen worden — zonder Satan om hen te verleiden en te bestrijden.

Boven alles schiept God de Schepper rechtschapen en heilig karakter. Dat ontstaat door de zondige manier van leven te verwerpen en zich te wenden tot de weg van Gods liefde.

Maar hoe heeft Satan bedrogen?

Satan doet zich voor als een engel van licht. Door bedrog brengt hij de wereld ertoe hem als God te aanvaarden. Door bedrog laat hij de mensheid denken dat het kwaad rechtschapenheid is en dat Gods wet slecht is. Door bedrog brengt hij de christelijke wereld ertoe te geloven dat zij eeuwig leven kan verwerven via Christus zonder berouw over het overtreden van Gods wet.

Door bedrog brengt Satan de traditionele christelijke wereld ertoe te geloven, dat zij vrije toegang heeft tot de „boom des levens” — eeuwig leven — redding — terwijl zij nog steeds in haar zonden verkeert.

Jezus waarschuwde: „Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: Ik ben de Christus, en zij zullen velen verleiden” (Matth. 24:5). Over deze misleide predikers zei Jezus, bij monde van Paulus: „Want zulke lieden zijn schijn-apostelen, bedrieglijke arbeiders, die zich voordoen als apostelen van Christus. Geen wonder ook! Immers, de satan zelf doet zich voor als een engel des lichts. Het is dus niets bijzonders, indien ook zijn dienaren zich (ten onrechte) voordoen als dienaren der gerechtigheid...” (2 Kor. 11:13-15).

In feite wekt het bedrieglijke evangelie van de belijdende christelijke wereld de indruk, dat God niet de toegang tot de „boom des levens” — of eeuwige redding — afsneed. Maar dat de mensheid vrijelijk mag terugkeren naar die „boom des levens” en eeuwige redding kan verkrijgen, ter-

wijl zij blijft zondigen — terwijl zij Gods wet verwerpt en overtreedt — Gods heerschappij verwerpt, die op zijn wet (zijn manier van leven) is gegrondvest.

Zij prediken niet dat zonde „de overtreding der wet” is — Gods geestelijke wet zoals die samengevat is in de tien geboden. In plaats daarvan onderrichten zij op bedrieglijke wijze dat „de wet heeft afgedaan”.

Een kenmerkend voorval

Ongeveer 38 jaar geleden, toen het hoofdkwartier van de Kerk nog in Eugene, Oregon, gevestigd was, leidde een evangelisch team uit Zuid-Californië een evangelisatiecampagne in een tent in de naburige stad Springfield. Het bestond uit de hoofd-evangelist en acht à tien jongemannen in de leeftijd van studenten. Deze jongemannen doorkruisten overdag de stad, terwijl zij elk een bijbel bij zich droegen en de mensen op straat aanspraken en hen uitnodigden naar de grote bijeenkomsten in de tent te komen.

Twee van hen klampten mij aan.

„Verkondigt uw prediker redding van de zonde?” vroeg ik.

„O, ja, natuurlijk”, antwoordden zij.

„Vertelt hij de mensen dan wat zonde is? Wat ze moeten doen om ermee op te houden?”

„Christus stierf voor onze zonden”, antwoordden ze.

„Ja, dat weet ik. Maar wat is zonde? Wat hebben zij gedaan dat zonde is? Kunt u mij in uw bijbel hier een eenvoudige bijbelse definitie laten zien, die zegt 'zonde is . . .' en dan de bijbelse definitie geeft van wat zonde is?”

„Christus stierf voor onze zonden”, antwoordden zij, nu in de verdediging rakend.

„Maar als ik naar uw bijeenkomsten kom, wil ik weten of uw prediker mij kan laten zien wat de bijbel als zonde definieert — wat zonde is. Wil een van jullie jullie prediker halen, zodat ik het hem rechtstreeks kan vragen?”

Tegen deze tijd had zich al een kleine groep van nieuwsgierigen om ons heen verzameld. Deze drongen aan: „Ja, ga je prediker halen. We willen weleens zien of hij dat kan beantwoorden.”

De „grote” prediker kwam. Ik stelde hem dezelfde vraag.

„Jezus stierf voor onze zonden”, antwoordde hij op dezelfde manier als hij zijn jongemannen geïnstrueerd had.

Hij weigerde te antwoorden of zijn bijbel open te doen en ons de bijbelse definitie van zonde te laten zien. Hij en zijn mensen dropen af.

De menigte die zich verzameld had begon te lachen.

„Als iemand de juiste vragen weet te stellen, kunnen zij ze niet vanuit de bijbel beantwoorden”, zei iemand.

„Hij zou het gekund hebben, maar hij durfde het niet, want hij wist dat, als hij de ware bijbelse definitie van zonde voorgelezen had, het zijn hele leer teniet zou doen”, zei ik. „Wilt u die bijbelse definitie eens horen?”

Dat wilden ze wel. Ik had een aktetas bij mij waaruit ik mijn bijbel haalde. De eerste brief van Johannes opslaande, las ik: „Zonde is de wetsovertreding” (1 Joh. 3:4, Leidse vert.). Daarna toonde ik hun uit Rom. 7:14 aan om wat voor soort wet het hier gaat: „Wij weten immers dat de wet geestelijk is” — dat wil zeggen een geestelijke wet. Rom. 7:7: „Is de wet zonde? (Satan doet voorkomen dat Gods geestelijke wet — zijn manier van leven — slecht is, maar dat de overtreding er van juist is). Volstrekt niet! Ja, ik zou de zonde niet hebben leren kennen (weten wat zonde is), tenzij door de wet.” Welke wet? „. . . immers, ook van de begeerlijkheid zou ik niet geweten hebben, indien de wet niet zeide: gij zult niet begeren”. Welke wet zei „Gij zult niet begeren”? De tien geboden.

Dit voorval illustreert wat ik bedoel. Een wereldberoemde evangelist vertelt zijn enorme publiek dat de dood onzeker is — hij kan u overvallen, als u hem het minst verwacht. Iemand kan ergens onverwacht dood neervallen voordat het morgenochtend is. Wat zou er met u gebeuren als u dat was? Als u niet naar voren komt en vanavond Christus niet aanvaardt, heeft u geen zekerheid voor morgen — morgen kan het te laat zijn. Dus op de klaaglijke tonen van het koor dat een lied zingt over „komen zoals ik ben” — in mijn zonden — gaan honderden, zelfs duizenden naar voren.

De gehele leer van het traditionele christendom is, dat wij Satans zondige manier van leven — de egocentrische manier van leven van de wereld — niet hoeven te verwerpen, dat wij zonder meer die onneembare barrière die God opstelde om de „boom des levens” te bewaken, mogen wegnemen — dat wij het eeuwig leven in onze zonden mogen aannemen.

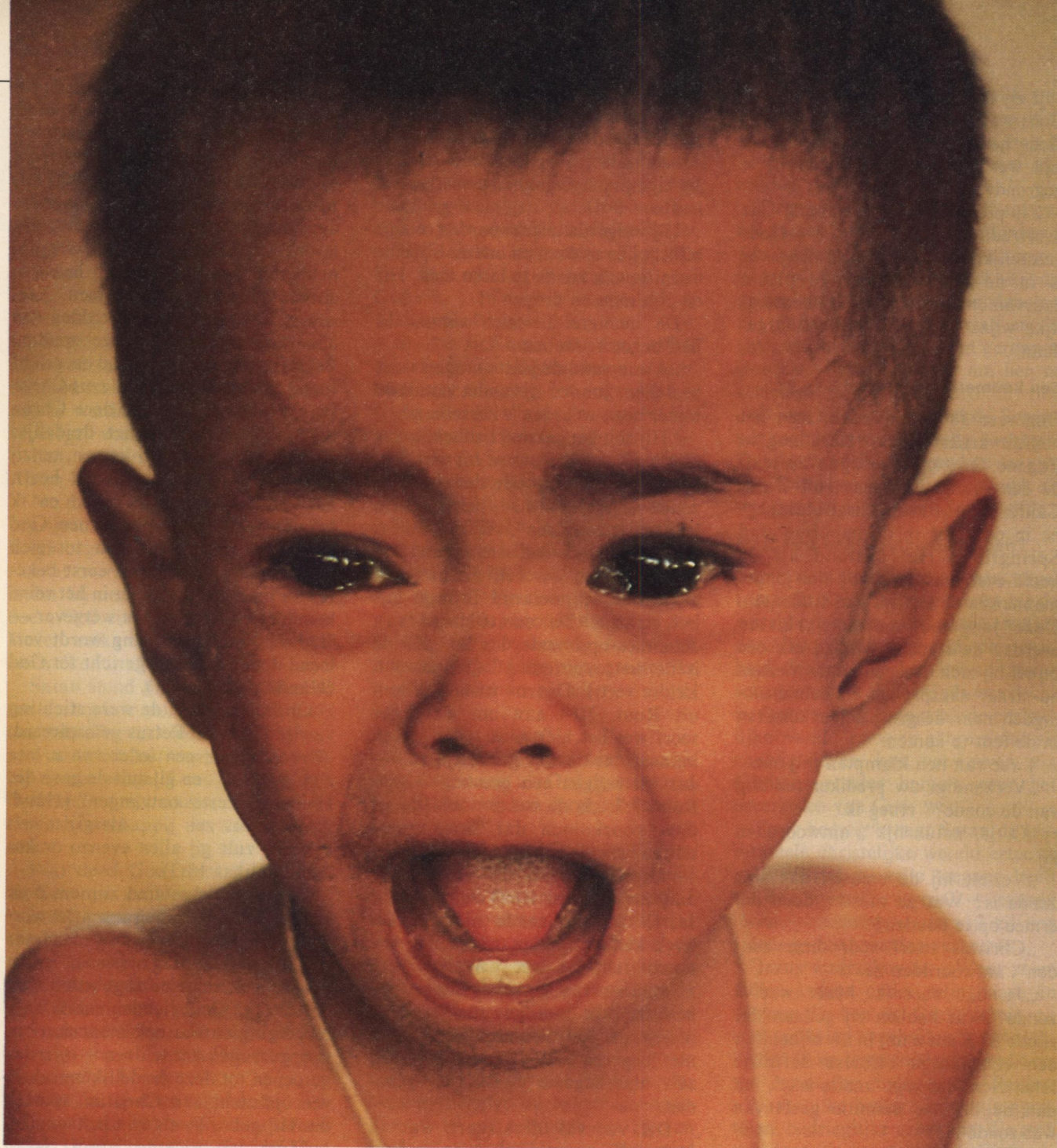
Jezus kwam om ons te redden van onze zonden, niet *in* onze zonden. Bekering is gericht tot God en geloof tot onze Heer en Redder Jezus Christus. Wij komen tot God door Christus, maar Jezus zei het duidelijk: „Niemand kan tot mij komen, tenzij de Vader, die mij gezonden heeft, hem trekke” (Joh. 6:44). U en ik kunnen het initiatief niet nemen. God moet ons eerst roepen en tot zich trekken. Wij moeten ons eerst bekeren — met God de Vader in het reine komen. Er is slechts één wetgever — God de Vader. Bekering wordt verleend door God en is gericht tot God (Hand. 11:18; 20:21).

Op Pinksterdag, de ware stichting van de Kerk, zei Petrus geïnspireerd: „Bekeert u en een ieder van u late zich dopen . . . en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen” (Hand. 2:38). Jezus zei: „. . . als gij u niet bekeert, zult gij allen evenzo omkomen” (Lukas 13:3).

Wij die voorbestemd zijn om door God de Vader nu geroepen te worden, werden geroepen om ons steentje bij te dragen — al is het alleen maar door onze gebeden voor het Werk, onze tienden, onze aanmoediging en wat ook maar aan ons is opgedragen om te doen — werden geroepen tot deze duidelijk omschreven opdracht aan Christus' apostel, die Hij gebruikt als zijn instrument.

Maar wij moeten zowel Satan overwinnen (net als Jezus) als de wereld van Satan en de menselijke aard die Satan in ons heeft gebracht. Degenen die in het duizendjarig rijk of in het grote oordeel van de witte troon geroepen worden, zullen Satan niet hoeven te overwinnen. Aan de andere kant, zullen wij, als wij overwinnen, met Christus op zijn troon te Jeruzalem zitten en macht krijgen om over de volkeren te heersen.

God oneerlijk? Och kom! God is de God van gerechtigheid voor allen — maar voor ieder op zijn tijd en op zijn manier. □

David Burnett—Contact

DOODSANGST IN CAMBODJA

God liet de gebeurtenissen in Cambodja toe zodat ze als een waarschuwing zouden dienen — of als een microkosmos — van wat *wereldwijd* zal gebeuren in de jaren die voor ons liggen: alle elementen zijn aanwezig — duivelse vervolging, oorlog, hongersnood en pestilentie.

De komende Grote Verdrukking zal een tijdperk zijn van moedwillige vervolging en martelaarschap. Het zal een helse drieënehalf jaar durende periode zijn waarin geen godsdienstvrijheid zal bestaan. Zoals Herbert W. Armstrong vijftienvintig jaar geleden schreef, zullen in de westerse wereld kerk en staat verenigd zijn onder een religieuze hiërarchie versterkt door politiek. In de oosterse landen zal het atheïstische communisme heersen. In het westen zal er geen godsdienstvrijheid zijn; er zal slechts één godsdienst worden toegestaan. Deze wordt door de bijbel omschreven als „... het grote Babylon, moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde” (Openb. 17:5). Zij zal degenen die zij als „kettters” beschouwt fysiek martelen: „En ik zag de vrouw dronken van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Jezus” (vers 6). Er zal geen godsdienstvrijheid zijn, er zal geen economische vrijheid zijn (Openb. 13:16-18). En er zal een *honger* zijn naar de ware evangelieprediking (Amos 8:11-12).

De komende Grote Verdrukking is het produkt van Satans toorn — niet van Gods toorn. Satan is degene die tot de verdrukking aanspoort door zijn woede op het menselijke ras uit te storten: „... Wee de aarde en de zee, want de duivel is tot u nederge-daald in grote grimmigheid, wetende dat hij weinig tijd heeft” (Openb. 12:12).

De verschrikkingen van de verdrukking zullen weloverwogen zijn en geïnspireerd door de duivel zelf met zijn demonen, precies zoals de wreedheden die door het Pol Pot-

regime zijn begaan — de folteringen, de slachtingen, de executies van vermoedelijke vijanden door er met een schoffel op los te hakken, dit alles draagt de kenmerken van *demonische* wreedheid.

De bijbelse chronologie der wereldwijde gebeurtenissen wordt duidelijk gemaakt in het zesde hoofdstuk van Openbaring. Oorlog, hongersnood en pestilentie (Openb. 6:1-8) komen nog voor de eigenlijke verdrukking. „En toen Hij het vijfde zegel opende, zag ik onder het altaar de zielen van hen die *geslacht* waren om het woord van God...” (vers 9). In Cambodja *volgden* oorlog, hongersnood en pestilentie op de periode van duivelse, demonische terreur; ze waren echter niet minder reëel. De Amerikaanse senator James Sasser beschreef het toneel als volgt: „Het menselijk lijden dat wij aantroffen was zo diep en alles doordringend dat ik geen woorden heb om het adequaat te beschrijven. Ik heb iets dergelijks nooit eerder gezien en ik hoop zolang ik leef het ook nooit meer te zien.”

Aan de komende Grote Verdrukking *zal een einde komen*, evenals aan de plaatselijke verdrukking die reeds in Zuidoost-Azië plaatsvindt. God zal op een bovennatuurlijke manier tussenbeide komen en een eind maken aan de meest angstige periode van de menselijke geschiedenis door Jezus Christus te zenden die de aarde zal *regeren*: „En indien die dagen niet *ingekort* werden, *geen vlees* zou behouden worden; doch ter wille van de uitverkorenen zullen die dagen worden ingekort” (Matth. 24:22).

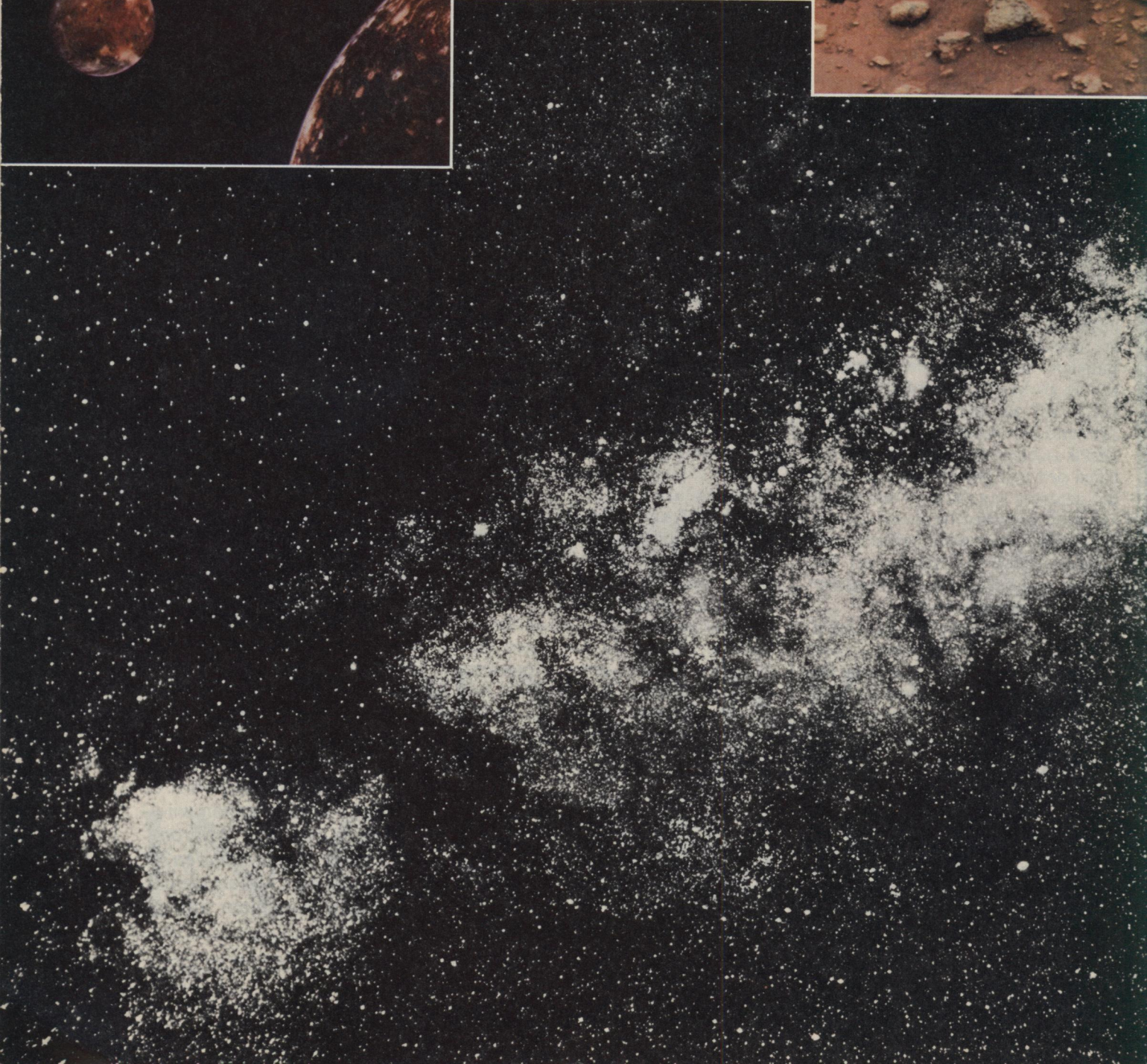
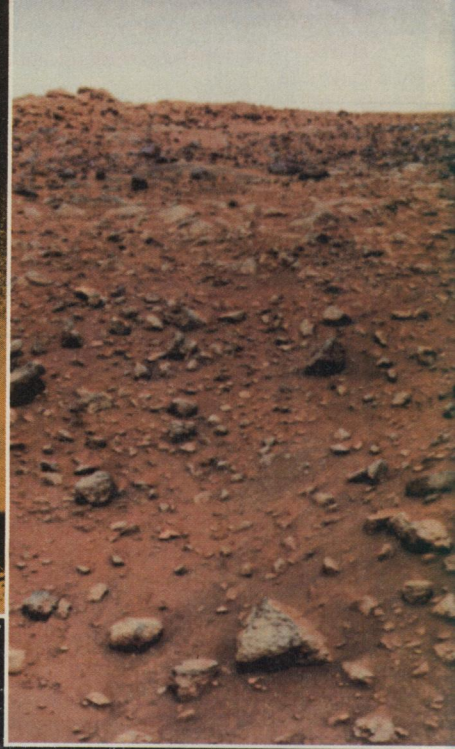
De komst van Christus is het beste nieuws dat een vermoeide, uitgeputte, door terreur beheerste wereld ooit zou kunnen vernemen. Het betekent dat de slagen, de verbrandingen, de folteringen, alle pijn en wreedheid die de mensheid worden aangedaan, al het lijden dat in dit artikel slechts even is aangestipt, voor altijd verban-

nen zal zijn. Wat een vreugdevol nieuws! Geen kleine kinderen meer met opgezwollen buiken en verkleurd haar. Geen doodsbanne boeren meer die geen rijst durven planten uit vrees voor soldaten die het weg komen halen. Geen hongerige magen en dwangarbeiderskampen meer. Geen dysenterie en malaria meer. Geen zieke mensen meer die worden gedwongen hun dood tegemoet te lopen. Geen enkele van Satans kwaadaardige gruwelen meer.

In Gods wereld zal alles zijn wat de arme vier miljoen Cambodjanen die gedurende de afgelopen vijf jaar zijn omgekomen, nooit bezaten — maar waarvan zij, op zekere dag, wanneer zij zijn opgestaan zullen genieten. De woorden die God heeft geïnspireerd, beschrijven dit welsprekender dan wie ook: „Dan zal de wolf bij het schaap verkeren en de panter zich nederleggen bij het bokje; het kalf, de jonge leeuw en het mestvee zullen tezamen zijn, en een kleine jongen zal ze hoeden; de koe en de berin zullen samen weiden, haar jongen zullen zich tezamen nederleggen, en de leeuw zal stro eten als het rund; dan zal een zuigeling bij het hol van een adder spelen en naar het nest van een giftige slang zal een gespeend kind zijn hand uitstrekken.

Men zal geen kwaad doen noch verderf stichten op gans mijn heilige berg, want de aarde zal vol zijn van kennis des Heren, zoals de wateren de bodem der zee bedekken” (Jes. 11:6-9). □

Waarom al dit lijden in de wereld? zult u zich afvragen. Als antwoord op deze vraag kunnen wij u onze overdruk *Waarom moet de mens lijden?* aanbieden. Vraag gerust een exemplaar aan.

Het onbewoonde heelal

IS DE MENS DAN TOCH UNIEK?

Hoewel het op het ogenblik mode is, optimistisch te zijn over de mogelijkheid om contact te leggen met denkende wezens op andere planeten van ons melkwegstelsel, ontbreekt het in werkelijkheid niet aan aanwijzingen dat leven een uniek verschijnsel is, dat beperkt is tot de planeet aarde.

door Robert A. Ginskey

Er is iets vreemds gebeurd met het zoeken naar buitenaards leven.

Herinnert u zich de verwachtingsvolle opwinding over de Viking-sondes naar Mars? Het voornaamste doel van de Viking-exploraties was het vinden van leven op de rode planeet — als dat tenminste bestond.

En jawel, daar kwam het algemeen gerespecteerde Amerikaanse tijdschrift *The Atlantic* met een artikel onder de kop „Leven op Mars”, gebaseerd op rapporten over de drie verschillende experimenten die speciaal ontworpen waren om leven te ontdekken. „De ruimtegeleerden willen het niet toegeven,” aldus verkondigde het artikel, „maar de resultaten van drie uiterst vernuftige experimenten leiden onvermijdelijk tot een zeer verrassende conclusie: er bestaat in de een of andere vorm leven op Mars”.

Het goede nieuws dat er op Mars leven was aangetroffen, viel ongetwijfeld bij tal van lezers in goede aarde, maar voor de meeste wetenschappers die het lazen, was het een bron van verwarring, zo niet van uitgesproken minachting. In weerwil van het wensdenken zijn er namelijk overdonderende bewijzen dat er op Mars geen fysiek leven bestaat.

Onderzoek van het zonnestelsel

Sedert Viking hebben andere ruimteschepen andere planeten van het zonnestelsel onder de loep genomen. Mercurius, die het

IS DE MENS ALLEEN in het heelal? Geen leven is ooit door de sondes ondeckt die de mens naar de afgelegen gebieden van het heelal uitgezonden heeft. De grote foto links toont onze eigen Melkweg. Fofo's boven, van links naar rechts: Jupiter (rechts bovenaan) met zijn vier satelieten (fotosamenstelling van Voyager 1-opnamen); een UFO (niet te identificeren vliegend voorwerp); de kale, chaotische oppervlakte van Mars; en een radiotelescoop.

H. Armstrong Roberts, boven vlnr.: JPL-NASA, UPI, JPL-NASA, Beardsmore-PT

dichtst bij de zon staat, is een onherbergzame, luchtloze planeet gebleken die totaal ongeschikt is voor leven. Venus, eenmaal beschouwd als de zusterplaneet van de aarde, is zo ongelooflijk heet en ongestuvig gebleken, dat niemand in ernst gelooft dat daar fysiek leven kan bestaan.

Nog korter geleden hebben de reizen van de Voyagers naar Jupiter, Saturnus en verder, een aantal verrassende en verbazingwekkende opnamen van deze verre planeten en hun satellieten opgeleverd. Jupiter, het middelpunt van een eigen miniatuur zonnestelsel, werd eens geacht leven te kunnen herbergen, en ook zijn manen werden als kandidaten voor het dragen van leven beschouwd. Maar nu wij over de gedetailleerde foto's beschikken die door de Voyager-sondes naar de aarde werden teruggeseind, schijnen de vooruitzichten op leven in het Jupiterstelsel vrijwel nihil te zijn. Jupiter is een zinderende gasbol, die mogelijk een ijzige kern van bevroren waterstof omhult. Ook zijn satellieten zijn ongestuvig, verlaten werelden. Hetzelfde kan gezegd worden van Saturnus en zijn ringen en manen. En de verre planeten voorbij Saturnus bieden evenmin enige hoop op leven.

Melkweg krioelend van leven?

Maar 's mensen exploratie van het zonnestelsel beslaat maar zo'n oneindig klein deeltje van het hele stelsel van onze melkweg, dat zelfs die negatieve bevindingen geen wezenlijke invloed gehad hebben op de mening van velen die zo graag zouden zien dat ook andere sterren planeten met bewust leven zouden tellen. En de ruimte-enthousiasten wijzen erop dat er tenslotte alleen al in onze melkweg zo'n 200 miljard sterren zijn, en dat een aantal van die sterren „zonder twijfel” over planeten moet beschikken waar de omstandigheden geschikt zijn voor leven. Een studie van de Rand Corporation kwam tot de conclusie dat er alleen al in ons melkwegstelsel 600 miljoen planeten moeten zijn die levensmogelijkheden bieden.

Argumenten als deze zijn zowel leken als „deskundigen” steekhoudend voorgelaten. Maar er is tegenwoordig een aantal geleerden dat zich nog eens bezint op de geloof-

waardigheid van de stelling, dat het heelal moet krioelen van fysiek leven. Dergelijke herwaarderingen zijn op diverse factoren gebaseerd. Ten eerste is het zo, dat hoe meer de mens het zonnestelsel exploreert, hoe onwaarschijnlijker het wordt dat er ergens buiten de aarde fysiek leven bestaat. Het is zelfs zo dat de meeste geleerden nu bereid zijn toe te geven dat de waarschijnlijkheid van het bestaan van buitenaards leven in het zonnestelsel vrijwel nul is.

Nog belangrijker is echter dat de astronomen nu al bijna twintig jaar lang proberen veelzeggende radiosignalen uit de ruimte op te vangen, die op het bestaan van een andere beschaving zouden wijzen. Toch zijn hun machtige radioantennes er niet in geslaagd ook maar enig signaal op te vangen dat als kenmerkend voor een buitenaardse beschaving kan worden gekarakteriseerd.

Ook andere factoren hebben genoopt tot een heroverweging van de plaats van de mens in het universum. Dr. Michael H. Hart van de Trinity-universiteit in San Antonio (Texas), heeft zich onlangs gekeerd tegen de opvatting dat buitenaards denkend leven in de kosmos gewoon moet zijn. Volgens Hart is het heel goed mogelijk dat onze aardse beschaving de enige in haar soort is. Hart redeneert dat hoogontwikkeld leven, in plaats van gewoon, juist heel zeldzaam moet zijn, en het leven zoals wij dat op aarde kennen misschien zelfs uniek.

Door middel van computeranalyses is Hart erachter gekomen dat de condities voor het bestaan van leven veel meer beperkingen opleggen dan tot nu toe algemeen werd aangenomen. „De gevolgtrekking uit de studie”, aldus Hart, „luidde dat de bestaande schattingen van het aantal planeten dat hoogontwikkelde beschavingen zou kunnen voortbrengen, met een factor tussen 100 en 1000 zou moeten worden gereduceerd. Ik ben dan ook van mening dat onze beschaving de enige is in ons melkwegstelsel, en vrijwel zeker de enige in het heelal.”

Harts computerstudies wezen uit dat onze aarde maar net geschikt genoeg is als verblijf voor levende wezens. Op de afstand van 150 miljoen kilometer van de zon bewegen de temperaturen op aarde zich net binnen de

juiste grenzen voor het leven. Maar als onze aarde nu eens een baan volgde die maar 5% dichter bij de zon lag, zou een op hol geslagen broeikaseffect de planeet veranderd hebben in zo iets als Venus — waar de oppervlaktetemperaturen tot zo'n 500 graden Celsius kunnen oplopen.

Wanneer we ons daarentegen maar 1% verder van de zon bewogen, zou de aarde zijn omhuld door een niet te stuiten ijsvorming, zodat zij even kaal en verlaten zou zijn als Mars.

En hoewel enkele meteorieten uit de buitenaardse ruimte zeer kleine hoeveelheden aminozuren bleken te bevatten, is het een ongelooflijk grote sprong van zulke simpele organische (d.w.z. op koolstof gebaseerde) moleculen tot werkelijk leven. „De wetenschap is er nog niet in geslaagd dit proces te doorgronden, en wij kunnen niet zo maar aannemen dat zich uit simpele nucleotiden gemakkelijk of geheel automatisch leven zou ontwikkelen”, aldus Hart.

Het „venstertje van de bewoonbaarheid” is dermate klein, concludeert Hart, dat het aantal planeten dat geavanceerde beschavingen in stand zou kunnen houden of zou kunnen doen „evolueren” er zeer sterk door beperkt wordt.

De mens uniek in het universum?

Hart staat niet alleen in een dergelijke herwaardering van het bewijsmateriaal. Dr. Carl Sagan, de astrofysicus van de Cornell-universiteit die het denkbeeld van leven op andere werelden in de publieke belangstelling bracht, is nu van mening dat meer recente astrofysische ontdekkingen de waarschijnlijkheid van het bestaan van intelligent leven op andere plaatsen in het heelal ernstig afbreuk hebben gedaan. Sagan is met de Sovjetastronoom Iosif S. Shklovsky auteur van het boek *Intelligent Life in the Universe*. Maar zelfs Shklovsky schijnt behoudender te zijn geworden in zijn schatting van de kansen op het ontdekken van buitenaardse beschavingen, want hij betoogt nu dat denkend leven in de kosmos erg zeldzaam moet zijn. „Het lijkt erop dat onze zon, die vreemde en eenzame ster, omgeven door een kranse van planeten, vermoedelijk een zeldzame uitzondering is in de wereld van de sterren”, schreef

Shklovsky onlangs in een Sovjetrusisch wetenschappelijk tijdschrift.

Dr. Paul Davies, wiskundige aan het Kings College in Londen, is van mening dat het heelal zou kunnen worden beschouwd als een gelukkig toeval. Maar dat is in hoge mate onwaarschijnlijk, en hij gelooft dan ook dat er een andere verklaring moet worden gevonden. „Het heelal waarin wij leven lijkt een hoogst onwaarschijnlijke woonplaats”, zegt Davies. „Toevallige processen en statistische schommelingen op kosmologische tijdschalen zouden het universum gemakkelijk tot een erg ongestuvrijde plaats voor leven hebben kunnen maken. Hebben wij alleen maar geluk gehad? Of schuilt er een diepere betekenis achter het feit dat wij in een heelal leven dat precies goed voor ons is?”

Davies betoogt dat de uitzetting van het heelal in alle richtingen merkwaardig uniform verloopt, hetgeen impliceert dat er een samenwerking bestaat tussen ver uiteengelegen delen van de kosmos om overal in hetzelfde tempo uit te zetten. Een dergelijke „samenwerking” en een dermate georganiseerd gedrag schijnen zo onwaarschijnlijk dat het er bijna op lijkt dat het heelal geprogrammeerd is. „Vanuit het gezichtspunt van de gravitatie”, voegt Davies eraan toe, „is de wereld dus inderdaad een heel bijzonder plekje”.

Verfijnd georkestreerde „grote knal”

Nu is de wetenschap het er tegenwoordig over eens dat het heelal begon met een „grote knal”. Het beeld van een dergelijk gebeuren is er een van grote chaos, een willekeurig uit elkaar vliegen van de samenstellende bestanddelen van de kosmos. Maar ook hier worden de astronomen meer en meer geconfronteerd met het bewijs dat de oorspronkelijke explosie — als die zich tenminste heeft voorgedaan — bijzonder uniform moet zijn verlopen. Bij het bestuderen van de eenvormigheid van de expansie van het universum zijn NASA-geleerden tot de conclusie gekomen dat de veronderstelde ont-ploffing allesbehalve chaotisch verliep. „Onze metingen geven een beeld van een buitengewoon glad verlopend proces”, wordt in een NASA-rapport opgemerkt. „De grote knal, de meest

overweldigende gebeurtenis die wij ons kunnen voorstellen, schijnt bij nader inzien een verfijnde orkestratie te hebben gehad.”

En wie, zouden we kunnen vragen, was dan wel de orkestrateur?

„Evenmin had het leven — althans het leven zoals wij dat kennen — zich kunnen ontwikkelen op een planeet waarvan de massa, de temperatuur, de scheikundige samenstelling en vele andere vereisten niet precies goed zouden zijn geweest”, aldus Jeanne Hopkins, schrijfster van wetenschappelijke verhandelingen. „Het feit op zich dat wij hier zijn, houdt in dat in onze kleine uithoek van tijd en ruimte — en voor zover wij weten *alleen* in onze kleine uithoek — al die onwaarschijnlijke voorwaarden voor het ontstaan van leven reeds waren vervuld.”

Nigel Calder, een van Englands meest bekende wetenschappelijke auteurs, betoogt dat de mens inderdaad het enige intelligente leven in ons melkwegstelsel belichaamt. Calder baseert zijn evaluatie — die naar moet worden toegegeven nog slechts een minderheidsstandpunt vertegenwoordigt — op de nieuwe kennis die de mens bezig is zich te verwerven omtrent de aard van het universum en van de daarin plaatshebbende processen.

Kosmologische restricties

De Princeton-astrofysicus Freeman Dyson heeft een hele serie van wat hij „kosmologische restricties” noemt geanalyseerd — vreemde en onbegrijpelijke krachten en energieën van het universum die absolute levensvoorwaarden vormen. Dyson merkt daarover op: „Het universum zoals wij dat kennen blijft niet overleven door de een of andere onafscheidelijk ermee verbonden stabiliteit, maar door een opeenvolging van schijnbaar toevallige „inperkingen””.

Dyson betoogt dat de afmetingen van het heelal, de bewegingen van de verschillende delen ervan, de wetten van de thermonucleaire reacties, de wetten van het energietransport en die van de nucleaire oppervlaktespanning — om er maar een aantal te noemen — samenwerken om het bestaan van leven in het heelal te verzekeren. Maar de minste of geringste verandering zou het leven onmogelijk kunnen maken. Naarma-

te de mens zich meer en meer verdiept in de wisselwerking tussen deze uiteenlopende wetten, lijkt het er volgens Dyson steeds meer op dat „onze redding door de voorzienigheid is beschikt”. Erop wijzend dat de aarde een broze oase van unieke schoonheid is in een grimmig en vijandig universum, concludeert Dyson: „Als wij naar de diepten van het heelal zien, en vaststellen hoeveel natuurkundige en astronomische ongelukken in ons voordeel hebben samengewerkt, lijkt het er bijna op dat het heelal op de een of andere manier moet hebben geweten dat wij op komst waren”.

De befaamde Britse astronoom Sir Bernard Lovell wijst erop dat onze aanwezigheid op aarde het resultaat is van een dermate onwaarschijnlijke reeks gebeurtenissen, dat de kansen op de ontwikkeling van intelligent leven elders in de melkweg tot nul moeten worden gereduceerd.

De fysicus en kosmoloog John Wheeler is tot de conclusie gekomen dat de waarschijnlijkheid dat wij het enige fysieke leven in het gehele universum vertegenwoordigen overweldigend groot is.

Zou het dus kunnen zijn dat het leven en de mens zelf in weerwil van het tegenwoordige populaire geloof in de evolutie en in „het bewoonde heelal” in feite unieke scheppingen zijn in een zorgvuldig en speciaal ontworpen universum?

Gods plan voor de mens

Het boek Genesis vertelt ons dat God — niet de evolutie — het plantaardig en dierlijk leven op aarde ontwierp. „En God zeide: Laat Ons mensen maken naar ons beeld, als onze gelijkenis, opdat zij heersen over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte, dat op de aarde kruipt” (Gen. 1:26).

De bijbel bevat absoluut geen aanwijzing dat er op dit moment op andere planeten fysiek leven bestaat, zoals wij dat kennen. Aan de andere kant sluit dat feit op zichzelf niet uit dat God op andere planeten in andere melkwegstelsels, met mogelijk andere bedoelingen, andere fysieke wezens heeft geschapen.

Wat de bijbel wel onthult is dat

(Zie verder pagina 29)

Hoe u de bijbel MOET BESTUDEREN

door Jon Hill

Bij het bestuderen van de bijbel is er, net zoals bij alle andere dingen, een goede en een verkeerde manier om te werk te gaan. Er zijn bepaalde regels die u, als u zich eraan houdt, een dieper inzicht in Gods woord geven, u met minder vragen achterlaten en u helpen te gaan denken en handelen als God, omdat u begrijpt wat Hij zegt in zijn woord.

De volgende regels staan niet noodzakelijkerwijs in volgorde; het zijn beslist niet alle regels voor het bestuderen van de bijbel, maar ze zijn fundamenteel en belangrijk en zullen u helpen de waarheid uit Gods woord te verkrijgen.

Bid om leiding

Voordat u zelfs maar de bijbel opendoet, moet u allereerst in gebed God vragen uw verstand voor zijn woord te openen bij de studie die u van plan bent te gaan verrichten.

Zonder ernstig en gelovig Gods leiding te vragen bij uw bijbelstudie — zonder eerst Gods Koninkrijk en zijn gerechtigheid te zoeken (Matth. 6:33) — zou het bestuderen van de bijbel op zichzelf uiteindelijk vergeefs zijn. Net zoals u vergeefs God kunt eren (Markus 7:7), zo kunt u vergeefs zijn woord bestuderen. Vele wijze en intelligente mensen hebben hun leven lang Gods woord in zijn oorspronkelijke talen bestudeerd en hebben toch de bedoeling ervan niet ten volle begrepen.

Een hogere opleiding is niet noodzakelijk

Denk niet dat u niet voldoende ontwikkeld bent of dat u niet intelligent

genoeg bent om Gods woord werkelijk te bestuderen. God vertelt ons duidelijk dat het niet de wijzen, de invloedrijken of de aanzienlijken zijn, die Hij roept om thans tot inzicht in zijn woord te komen — lees 1 Korinthe 1:25-27.

Neemt u maar als vaststaand aan dat u zonder leiding niet in staat bent het plan van God te begrijpen — daarom moet u Hem vragen het duidelijk te maken.

Als alles dat nodig was om Gods woord te begrijpen hersenen waren, dan zou een groot aantal mensen in de wereld een grondig inzicht hebben in Gods woord. God zegt: „... wijs zijn zij om kwaad te doen, maar van goed doen weten zij niet” (Jer. 4:22). Als u maar kunt lezen, kunt u neerknielen en God ernstig vragen u te begeleiden bij het bestuderen van zijn woord. Hij zal uw verstand openen om dingen te begrijpen, die de intelligentste geesten van de mensheid niet in staat zijn geweest te begrijpen.

Gebed — uw contact met God — is belangrijk bij de aanvang van uw studie van zijn woord — zijn contact met u — of u zult vele nutteloze uren besteden aan het bestuderen van zijn woord. De tijd die u besteed heeft, de verzen die u doorgenomen heeft, het uit het hoofd leren van hoeveel verzen er in de bijbel staan, zullen van weinig nut zijn bij de terugkeer van Jezus Christus als dit verricht is op grond van nutteloze redenen. Slechts dat deel van zijn woord, dat u tot onderdeel van uw eigen karakter heeft gemaakt, zal bijdragen aan uw geestelijk crediet.

Een oprecht gebed om Gods leiding bij uw persoonlijke studie van de bijbel zal bijdragen tot succes.

Uw houding moet gericht zijn op zelfcorrectie

Deze tweede regel gaat samen met de eerste. Voordat u van uw gebed opstaat, moet u zich er terdege van bewust zijn, dat uw redenen voor deze bijbelstudie niet alleen maar het verwerven van academische kennis, niet alleen het bewijzen of ontkrachten van een bepaalde leerstelling zijn, maar om u nader te brengen tot het formaat van de volheid van de ware aard van Jezus Christus. De enige manier waarop dit kan gebeuren is dat u gecorrigeerd wordt.

Derhalve moet uw houding gelijk zijn aan die van Jeremia. Eigenlijk moet u, aangezien u de bijbel gaat bestuderen, Jeremia 10:23-24 opslaan en die verzen lezen met overtuiging en als een onderdeel van uw gebed: „Ik weet, o Here, dat het niet aan de mens staat zijn weg te kiezen, noch aan een man om te gaan en zijn schreden te richten. Tuchtig mij, Here, doch naar recht; niet in uw toorn, opdat Gij mij niet te gering maakt.”

Bedenk ook: „Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is” (2 Tim. 3:16, *Statenvert.*).

De bijbel bevat het eigen verstand en de eigen gedachten van uw Schepper God. Er moet niet over geargumenteed worden. Hij is niet

bedoeld als een knuppel om andere mensen mee te tuchtigen. Met andere woorden, als u een gehuwd man bent, moet u niet Efeze 5:22 als wapen jegens uw vrouw gebruiken — of als u een gehuwde vrouw bent, moet u niet Efeze 5:25 als wapen jegens uw echtgenoot gebruiken. Maar ieder van u moet als man of vrouw de Schrift op uzelf toepassen.

De bijbel gebiedt u: „Maak er ernst mede u wèl beproefd ten dienste van God te stellen . . .” (2 Tim. 2:15).

Bewijs alles

Deze derde regel is enigszins een uitbreiding van de juiste houding voor zelfcorrectie. Uw houding ten opzichte van Gods woord moet volkomen positief zijn. Een voorbeeld wordt gegeven door de inwoners van Beréa in Handelingen 17:11: „. . . en dezen onderscheidden zich gunstig van die te Thessalonica, daar zij het woord met alle bereidwilligheid aannamen en dagelijks de Schriften nagingen, of deze dingen zo waren” — dit was een positieve benadering. De inwoners van Beréa onderzochten de Schriften niet om te bewijzen dat Paulus het bij het verkeerde eind had. Ze waren niet negatief, boos of verbitterd.

Als u dus iets over de bijbel heeft gehoord, dat u niet volledig begrijpt, moet uw benadering bij uw eigen persoonlijke studie van de bijbel zijn: bewijzen dat het waar is.

Let eens op 1 Thessalonicensen 5:21 waar gezegd wordt: „. . . toetst alles . . .” Dit woord „toetst” is positief. Dat is het voornaamste punt van deze specifieke regel van bijbelonderzoek. Maar het woord zelf betekent: „aan een test onderwerpen”.

Bijvoorbeeld in het boek Maleachi gebiedt God ons Hem te beproeven wat het verdiend betreft. Wat Hij wil dat wij doen is precies zoals het principe door de gehele bijbel heen is: doen wat Hij ons zegt dat we moeten doen. „Brengt de gehele tiende naar de voorraadkamer, opdat er spijze zij in mijn huis; beproeft Mij toch daarmee, zegt de Here der heerscharen, of Ik dan niet voor u de vensters van de hemel zal openen en zegen in overvloed over u uitgieten” (Mal. 3:10). Dit is een positieve benadering, ontdekken wat God zegt, niet

speuren naar een fout of een weerlegging.

De bijbel spreekt zichzelf nooit tegen

Vergist u zich daar niet in. Als de bijbel door God geïnspireerd is door middel van menselijke instrumenten (2 Tim. 3:15-16, *Statenvert.*; 2 Petr. 1:21), kunnen er geen fouten staan in hetgeen *oorspronkelijk geschreven* was. Jezus zei duidelijk: „. . . de Schrift kan niet gebroken worden” (Joh. 10:35). De bijbel spreekt zichzelf *niet* tegen.

Als u dus moeite heeft de een of andere tekst te begrijpen — als deze iets schijnt te zeggen dat afwijkt van een andere tekst, moet u misschien alleen maar verder studeren. Onthoud echter altijd zonder enige twijfel het principe van regel vier: dat God zichzelf nooit tegenspreekt. Derhalve is uw inzicht in de bewuste tekst of de vertaling die u leest verkeerd of onjuist.

De echte bron van waarheid is Gods woord (Joh. 17:17) — en tenzij uw benadering ervan, uw studie ervan, vanuit dit gezichtspunt geschiedt, zult u er weinig geestelijk inzicht uit verkrijgen.

Laten wij eens een schijnbare tegenstrijdigheid bekijken die voorkomt in Spreuken 26:4-5. Vers 4 luidt: „Antwoord een zot niet naar zijn dwaasheid”. Toch luidt juist het volgende vers: „Antwoord een zot naar zijn dwaasheid”.

Eigenlijk zijn deze twee verzen niet in tegenspraak met elkaar, maar vullen zij elkaar aan. Het toepassen van elk vers — dat wil zeggen het toepassen van het principe ervan in een bepaald geval — hangt van de omstandigheden af. Deze beide verzen bevatten parels van wijsheid die elk van ons moet leren op de juiste wijze toe te passen bij het beantwoorden van de vragen van andere mensen.

Het laatste gedeelte van elk vers bevat de sleutel, die de betekenis van deze verzen ontsluit — en aantoonst dat ze praktische, bruikbare en wijze principes zijn.

Vers 4 luidt: „Antwoord een zot niet naar zijn dwaasheid, opdat gijzelf hem niet gelijk wordt”. Het laatste gedeelte bevat de sleutel: Verneder uzelf niet door in een twistgesprek af te dalen naar zijn niveau. Ga

er niet op in — bijt niet van u af, probeer niet het „argument te winnen” — in het geval van iemand die er duidelijk op uit is om een twist te ontketenen.

Vers 5 luidt: „Antwoord een zot naar zijn dwaasheid, opdat hij niet wijs zij in eigen oog”. In dit geval, als u zijn vraag niet beantwoordt, als u zijn uitdaging niet aanvaardt — gaat hij denken dat hijzelf verstandig is.

Er is dus geen tegenspraak. Integendeel, er schuilt veel wijsheid in deze twee verzen. Wijsheid die wij in ons dagelijks leven moeten toepassen.

Wat zegt de bijbel?

Heel vaak ontstaat ons onbegrip door de verwarring die de wereld veroorzaakt — door het verkeerd uitleggen, een rechtstreekse verdraaiing van een tekst om valse leerstellingen te bevestigen.

„Wee hun die het kwade goed noemen en het goede kwaad; die duisternis voorstellen als licht en licht als duisternis; die bitter doen doorgaan voor zoet en zoet voor bitter. Wee hun die in eigen oog wijs zijn en in eigen oordeel verstandig” (Jes. 5:20-21). Velen die beweren vertegenwoordigers van God te zijn, de vertolkers van zijn woord, verdraaien dat woord tot hun eigen vernietiging en de vernietiging van hun toehoorders.

Denk er dus altijd aan uzelf de vraag te stellen — en te beantwoorden: „Wat zegt de bijbel ervan?”

Johannes 3:6 is hier een goed voorbeeld van. „Wat uit het vlees geboren is, is vlees, en wat uit de Geest geboren is, is geest.” Dit is een heel duidelijke tekst, die uitlegt dat vlees vlees is en geest geest. Dit zegt de bijbel.

Soms zult u een naslagwerk moeten raadplegen (wij zullen dit onder een aparte regel behandelen) voor een tekst zoals 1 Johannes 5:7.

Soms zal een aantekening in de marge van uw bijbel of een andere vertaling u helpen een tekst te begrijpen die in tegenspraak schijnt te zijn met wat u weet dat de waarheid is. Neem bijvoorbeeld Lukas 17:20-21 uit de Statenvertaling: „Het Koninkrijk Gods komt niet met uiterlijk gelaat; en men zal niet zeggen: Zie hier of zie daar; want zie, het Koninkrijk Gods is binnen ulieden”.

Hier zegt de bijbel: „Het Koninkrijk Gods is binnen ulieden”. Maar het is hier de Statenvertaling die het zegt — niet noodzakelijkerwijs Gods exacte woord. Daar dus de tekst in de Statenvertaling niet duidelijk is, zijn andere middelen vereist om uit te vinden wat er gezegd wordt.

Dit leidt automatisch tot nog een andere belangrijke regel van bijbelonderzoek.

Ga de context na

Context betekent con — samen, text — tekst. Het woord context betekent letterlijk samenhang, verband. Teneinde de context na te gaan, dient u alleen maar de verzen te lezen die bij de betreffende tekst staan. U leest de verzen ervoor en erna. In het voorbeeld van Lukas 17:21 dient u uzelf ook een aantal vragen te stellen betreffende de context. De tekst die con (samen) is met Lukas 17:21, is Lukas 17:20. Dit vers juist ervoor beantwoordt de vraag betreffende vers 21, maar teneinde die vraag te beantwoorden, moet u uzelf de vraag stellen „Wie?”.

Met andere woorden, u moet uzelf afvragen: als „het Koninkrijk Gods is binnen ulieden” — wie zijn dan de „ulieden” waarover de bijbel spreekt? In dit geval verduidelijkt vers 20 dat het de Farizeeën zijn. Stellig weet u dat Jezus Christus niet gezegd heeft, dat het Koninkrijk Gods binnenin de Farizeeën is. Derhalve moet de context (samenhang) helpen u te doen inzien, dat dit bewuste vers verkeerd vertaald is.

En inderdaad, als u er andere vertalingen op naslaat, zult u vinden dat het woord „binnen” vertaald dient te worden met „bij u” (*Nieuwe Vertaling*) of „midden onder u” (*Petr. Canisius-vert.*) — waarbij aan Jezus zelf gerefereerd wordt als een vertegenwoordiger van het Koninkrijk Gods die in die tijd zich „bij” of „onder” de Farizeeën bevond. (Meer gegevens over dit onderwerp kunt u verkrijgen door ons boekje *Wat bedoelt u precies . . . Het Koninkrijk Gods?* aan te vragen)

Ten einde enigerlei tekst goed te begrijpen in zijn samenhang, moet u uzelf de volgende vragen stellen — en voor uzelf beantwoorden: Wat? Wanneer? Waar? Waarom? Wie? Hoe? Als u deze vragen betreffende een bepaalde tekst hebt beantwoord en u

alle teksten, die de betreffende tekst begeleiden, gelezen hebt, zult u Gods antwoord op het probleem hebben.

U kunt het geloven of niet, maar er staan zelfs leugens in de bijbel en u moet voorzichtig zijn dat u uzelf precies afvraagt wat de bijbel zegt in het geheel van de context van elke willekeurige uitspraak. De bijbel zegt: „Gij zult geenszins sterven” (Gen. 3:4). Dit is een bijbelse uitspraak. Maar teneinde te ontdekken of deze waar is of niet, moet u uitzoeken wie dit zei. In dit speciale geval, verklaart hetzelfde vers, dat Satan de duivel dit zei, maar om te ontdekken of het waar is of niet (omdat zelfs Satan soms de waarheid spreekt), moet u in de context teruggaan tot Genesis 2:17 waar God de Schepper aangehaald wordt, als Hij zegt: „. . . zult gij voorzeker sterven”. Dan weet u wat de bijbel in zijn geheel en in waarheid zegt.

Een bijzondere hindernis bij het nagaan van de context is juist de verdeling in hoofdstukken en verzen. Terwijl dit verdelingssysteem zeer zeker bevorderlijk is voor het opzoeken van bijbelse passages, kan het misleidend zijn. Neem bijvoorbeeld de verdeling tussen Mattheus 16:28 en 17:1. Om de raadselachtige uitspraak van Christus in het laatste vers van hoofdstuk 16 te begrijpen, moet u doorlezen tot vers 9 van hoofdstuk 17. Toch heeft men de neiging te stoppen bij het einde van een hoofdstuk. Soms is een belangrijke sleutel tot inzicht in een moeilijke tekst juist het verder lezen na het einde van een hoofdstuk.

Verzamel alle teksten

Geen enkele tekst kan, uit zijn verband gerukt, op zichzelf gebruikt worden om de waarheid vast te stellen. „Dit moet gij vooral weten, dat geen profetie der Schrift een eigenmachtige uitlegging toelaat” (2 Petr. 1:20).

God heeft zijn bijbel op een zeer ongebruikelijke wijze samengesteld. Hij heeft de bijbel zo geschreven dat men hem intensief zou kunnen bestuderen in de oorspronkelijke talen, zich gedurende een heel leven erin zou kunnen verdiepen — en toch nooit tot kennis van de waarheid zou komen. Veel mensen hebben grote delen van de bijbel uit het hoofd geleerd en zijn toch niet tot het besef

gekomen wat deze stukken betekenen. U moet de gehele bijbel in zijn gehele context nemen, over een bepaald onderwerp alle teksten in die bijbel bij elkaar nemen, voordat u dat bepaalde onderwerp begrijpt vanuit Gods standpunt.

„Wie wil hij kennis leren en wie wil hij een openbaring doen verstaan? Hun die van de melk gespeend, aan de borst ontwend zijn? Want het is wet op wet, wet op wet, eis op eis, eis op eis, hier wat, daar wat” (Jes. 28:9-10).

Zo moet het bekeerde verstand de bijbel bestuderen. Toch, wanneer onbekeerden Gods woord bestuderen, hier wat en daar wat, zijn ze nog altijd niet in staat de boodschap van Gods waarheid te begrijpen, omdat ze niet geleid worden door zijn heilige Geest. Die heilige Geest — het verstand en inzicht van God zelf — is de kracht die deze woorden in de eerste plaats inspireerde en zonder die Geest om het begrip te inspireren, blijft de deur naar het woord van God gesloten. (De heilige Geest wordt alleen gegeven aan diegenen, die God gehoorzamen — Hand. 5:32.) Jesaja zegt vervolgens: „. . . Zo zal voor hen (degenen die ongehoorzaam zijn) het woord des Heren zijn: wet op wet, wet op wet, eis op eis, eis op eis, hier wat, daar wat, opdat zij bij hun gaan achterwaarts struikelen en te pletter vallen, verstrikt en gevangen worden” (Jes. 28:13).

Vaak denken mensen dat de bijbel zichzelf tegenspreekt, terwijl hij zichzelf eigenlijk alleen maar aanvult. Een goed voorbeeld hiervan staat in Mattheus 27:37, vergeleken met Lukas 23:38. Hier lijken Mattheus en Lukas elkaar tegen te spreken in hun verklaringen over wat er stond op het opschrift dat aangebracht was op het kruis waaraan Jezus gekruisigd was.

Als u dit artikel leest, neemt u dan even de tijd uw bijbel te pakken en dit voorbeeld te gebruiken om te bewijzen dat het verzamelen van alle teksten over een bepaald onderwerp u Gods inzicht zal geven. Teneinde te ontdekken wat er geschreven stond op dat opschrift, wie het geschreven had en in hoeveel talen het geschreven was, moet u minstens vier teksten naast elkaar leggen en niet slechts twee. Neem dus eerst Mattheus

27:37 en schrijf eens op wat de bijbel zegt dat er op dat opschrift stond. Doe hetzelfde met Markus 15:26, Lukas 23:38 (*Statenvert.*) en Johannes 19:19. Neem het allemaal bij elkaar en u ziet wat er op dat opschrift stond.

Als een van deze teksten weggelaten was, zou u niet geweten hebben dat het Pilatus was die het geschreven had. Als er twee van deze teksten weggelaten waren, zou u niet weten dat het oorspronkelijk geschreven was in drie talen. Deze vier bronnen van informatie, ieder van de hand van een andere schrijver, verschaffen ons een volledig verslag over wat er oorspronkelijk stond. Niet één tekst spreekt de ander tegen — elke tekst dient alleen om de informatie van de andere aan te vullen en af te ronden.

Hier volgt een belangrijke sleutel om u te helpen dit punt te begrijpen. Twee of meer schrijvers van de bijbel kunnen hetzelfde onderwerp vanuit verschillende gezichtspunten benaderen. De ene schrijver kan een strikt chronologische volgorde aanhouden. Een ander neemt met elkaar in verband staande ideeën bij elkaar. De één kan een gedetailleerd verslag schrijven. Een ander zal bepaalde gebeurtenissen weglaten. Terwijl nog een ander een reeks kleine gebeurtenissen bij elkaar neemt op een manier dat het een ander gedetailleerd verslag lijkt tegen te spreken. Maar onthoud altijd dat deze verslagen van dezelfde gebeurtenis(sen) elkaar aanvullen — en niet tegen spreken.

Laat de bijbel de bijbel uitleggen

Vele mensen schrijven ons en zeggen hoe blij ze zijn met de bijbelverklaring van de Heer Armstrong. Telkens weer echter verklaart de Heer Armstrong op radio en tv dat het niet *zijn* uitleg is, maar alleen de *echte waarheid*.

Romeinen 3:4 is een goed en duidelijk principe om bij deze regel voor bijbelonderzoek aan te houden: „Maar het blijve: God waarachtig en ieder mens leugenachtig . . .”

Het boek Openbaring is lange tijd voor de mensen van de wereld een raadsel geweest. God zegt dat het een boek van openbaring is. De wereld zegt dat het een boek van verborgen mysteries is. De mensen hebben vele angstwekkende verklaringen voor het

boek Openbaring aangedragen — toch is het boek Openbaring helder in zijn eigen duidelijke beschrijving en heeft geen uitleg nodig.

Neem het geval van de zeven gouden kandelaren die Johannes in Openbaring 1 zag. U hoeft zich niet af te vragen wat deze zeven gouden kandelaren zijn — alles wat u moet doen is doorlezen totdat u in de context komt tot vers 20; en dat vers vertelt u duidelijk dat de zeven kandelaren de zeven gemeenten zijn. In vers 16 wordt gezegd dat Johannes zeven sterren zag in de hand van de Zoon des mensen. Het is niet nodig grootscheepse, hoogdravende illustraties te geven van wat de zeven sterren zijn, want wederom openbaart vers 20 de echte bijbelse waarheid — er is geen uitleg nodig — dat de zeven sterren de engelen van de zeven gemeenten zijn. En zo gaat het door de hele bijbel.

Alles wat u moet doen is geduld hebben en Gods woord nazoeken en u zult stuiten op Gods duidelijke antwoorden voor de verwarde vragen van de mensheid.

Begin niet met vage teksten

Misschien zou een betere algemene omschrijving van nog een regel voor bijbelstudie zijn: Stel nooit een leerstelling vast aan de hand van een vage of moeilijk te begrijpen tekst.

Teveel mensen nemen aan dat het visioen, dat Petrus had betreffende de onreine dieren die voor hem op een laken werden neergelaten, bevestigt dat God onrein vlees „gereinigt” had. Omdat zij een vers, dat op zichzelf onduidelijk is en dat zegt: „Wat God rein verklaard heeft, moogt gij niet voor onheilig houden” (Hand. 10:15), uit zijn verband lichten. Alles wat zij echter moeten doen is twee verzen verder lezen; dan zegt vers 17 zeer duidelijk dat Petrus zelf twijfelde aan de betekenis van het visioen toen hij het zag. Hij maakte geen haastige gevolgtrekkingen. Als u hetzelfde hoofdstuk verder leest, zal duidelijk worden dat Petrus uiteindelijk begon te begrijpen wat het visioen inhield. Lees vers 28: „. . . mij heeft God doen zien (door middel van dit visioen), dat ik niemand onheilig of onrein mag noemen”.

Als u een bepaald bijbels onderwerp aan het bestuderen bent, begin

dan met de meer eenvoudige teksten. Bewaar de onduidelijke teksten totdat u meer kennis heeft.

Als u de wet en de tien geboden bestudeert, denk dan aan deze eenvoudige en duidelijke teksten: 1 Johannes 3:4; 2:4; 5:2, 3; Mattheus 5:17; 19:17. Deze teksten kunnen niet zodanig verdraaid worden, dat ze zeggen dat Gods wet en geboden zijn afgeschaft en niet langer gehoorzaamd behoeven te worden.

Als hemel en hel het onderwerp zijn, begin dan met teksten als Johannes 3:13 en Handelingen 2:34. Dan kunt u in het licht van Johannes 3:13 en Handelingen 2:34, de teksten Johannes 14:2 en Lukas 16 begrijpen. Over de ziel zijn Genesis 2:7; Psalm 146:4 en Prediker 9:5 helder en duidelijk. Mattheus 10:28 is daarentegen vaag. Een dergelijke tekst moet begrepen worden in het licht van de meer duidelijke.

Gebruik diverse vertalingen

In Mattheus 27:46 gebruikte Jezus Christus, terwijl Hij aan het kruis hing en voordat Hij stierf, de Aramese vertaling van het eerste vers van Psalm 22. Zelfs hoewel het oorspronkelijke woord van God in het Hebreeuws of Grieks geïnspireerd was (sommige delen van de boeken van Daniël en Ezra waren in het Aramees geïnspireerd), heeft God toegestaan dat het in bijna elke taal die door de mensheid gesproken wordt, vertaald werd. Als wij kieskeurig zouden zijn over welke taal of welke vertaling wij gebruiken, dan zouden wij allemaal Hebreeuws en Grieks moeten leren en de bijbel in zijn oorspronkelijke talen moeten bestuderen.

In sommige bijbelvertalingen en wel voornamelijk de Statenvertaling worden er woorden cursief gedrukt. Deze cursief gedrukte woorden komen dan niet in de oorspronkelijke grondtekst voor, maar werden er door de vertalers ter verduidelijking aan toegevoegd.

De vertalers echter brachten de woorden niet altijd juist over. Enkele van deze cursief gedrukte woorden zijn dus onjuist en vormen geen bijdrage, maar veeleer een belemmering, voor uw inzicht.

Daarentegen zijn niet alle woorden die door de vertalers zijn ingebracht, cursief gedrukt. Neem bijvoorbeeld 1 Johannes 5:7 waar de referentie aan

de drie getuigen in de hemel volkomen onjuist is en toegevoegd is door een middeleeuwse monnik, die de bijbel overschreef. In de Statenvertaling bijvoorbeeld is dit toevoegsel niet gecursiveerd.

Vaak worden deze moeilijkheden al opgehelderd door meer dan één vertaling te lezen. De vragen die zich voordoen na grondig lezen van diverse vertalingen van een bepaald vers zullen betrekkelijk gering zijn en kunnen gewoonlijk afgedaan worden door het verder bestuderen van bijbelse handleidingen.

Als er woorden zijn die u moeilijk te begrijpen vindt, vergeet dan niet ze niet alleen in een Nederlands woordenboek, zoals Van Dale op te zoeken, maar ook in een bijbels woordenboek of een concordantie, zodat u kunt zien wat de oorspronkelijke betekenis van het woord is.

Stel geen leerstellingen vast aan de hand van bijbelse handleidingen

Geen enkele bijbelse handleiding is uiteindelijk een autoriteit inzake leerstellingen. Zij zijn alleen maar handleidingen — niets meer dan dat.

Een goed bijbels handboek kan nuttig zijn voor kaarten en tabellen. In deze handboeken staan lijsten van koningen, chronologische gegevens en veelsoortige informatie. De voornaamste functie van een bijbels handboek is u te helpen uw bijbelstudie te organiseren.

Concordanties geven lijsten van passages waar bepaalde woorden worden gebruikt. Ze zijn van onschatbare waarde voor het opsporen van teksten die een bepaald onderwerp behandelen.

Commentaren zijn uiteraard interpretaties en moeten dus omzichtig gebruikt worden. Het vooroordeel van de auteurs moet in aanmerking genomen worden. Sommigen zijn conservatief en fundamentalistisch, anderen zijn vrijzinnig of kritisch. Alvorens een stel commentaren te kopen, is het het beste u op de hoogte te stellen van het uitgangspunt van de auteur. Geen enkel commentaar mag gebruikt worden om de „waarheid” vast te stellen. Een commentaar mag hooguit gebruikt worden om een bepaalde betekenis die duister was, bloot te leggen. In het ergste geval kunnen zij u volslagen in ver-

warring brengen. Gebruik commentaren met beleid.

Een goed bijbels woordenboek is van onschatbare waarde voor historische informatie en feiten over belangrijke bijbelse culturen, aardrijkskunde, flora, fauna, gebruiken, enz. Er zijn er vele op de markt en de meeste hebben wel enige waarde.

Een bijbelse atlas kan veel bijdragen tot begrip over ligging en logistiek van bijbelse plaatsen en gebeurtenissen.

Maar nogmaals geen enkele bijbelse handleiding is uiteindelijk een autoriteit op het gebied van leerstelling. Elke informatiebron moet vergeleken en gewogen worden. Elke heeft zijn eigen rechtmatige plaats bij het verrijken van persoonlijke bijbelstudie, maar ze moeten allemaal met beleid gebruikt worden.

Als u deze regels naarstig toepast, zal uw bijbelstudie nieuw leven ingeblazen worden, interessanter worden en meer voldoening geven. □

HET GOEDE NIEUWS

(Vervolg van pagina 4)

Toen wij in de auto's stapten, werden onze paspoorten ingenomen, die wij vier dagen later bij ons vertrek terugkregen.

Wij werden naar het officiële staatshotel gebracht. Die avond werd er door de president en de vice-president van de universiteit van Peking een klein diner te mijner ere gegeven, later gevolgd door een diner van tien gangen. Het was de eerste keer dat ik aan een Chinees diner aanzat. Bij de eerste gang at ik al genoeg voor een heel diner, niet beseffend dat er nog negen gangen zouden volgen. Er werden veel toasts op mij, de heer Rader, onze echtgenotes en de anderen uitgebracht. Ik mocht mijn tafelgenoten met water in plaats van wijn toedrinken.

Maandagavond 3 december vond dan het grootste diner met rond 400 gasten plaats. Het waren voornamelijk functionarissen van de regering en de universiteit met hun vrouwen. De ambassadeur van Liberia die links van mij zat, was de eerste spreker. Daarna werd de heer Rader uitgenodigd kort te spreken,

waarna ik werd voorgesteld door de heer Yamashita, een seniorlid van de Japanse volksvertegenwoordiging wiens dochter een jaar aan Ambassador College in Pasadena heeft gestudeerd — hij is de oudste van mijn „Japanse zonen”. Alle speeches werden direct door een vrouwelijke tolk die aan de universiteit Engels doceert, vertaald.

Ik was dus de derde spreker. Mijn toespraak is op de band opgenomen en nog diezelfde avond doorgezonden naar Pasadena, zodat velen in de Verenigde Staten haar hebben gehoord.

Wanneer er een tolk aan te pas moet komen, zijn er natuurlijk twee microfoons — de spreker kan telkens maar een paar zinnen zeggen en moet dan wachten totdat de tolk het gesprokene, hier dus in het Chinees, heeft herhaald.

Zoals gezegd vond ik het beter in dit communistische, atheïstische land geen bijbelse taal te gebruiken; desondanks heb ik het evangelie van het Koninkrijk Gods waarin de komende heerschappij van God over de gehele aarde wordt aangekondigd, op mijn gehoor weten over te brengen. In plaats van het woord God, dat bij de Chinezen misschien weerstand zou kunnen oproepen, heb ik gesproken van de „onzichtbare sterke hand ergens vandaan” die zal ingrijpen en vrede zal brengen in de wereld.

Mijn gehoor reageerde zeer positief. Ik hoorde mensen zeggen dat ik hen „heel wat om over na te denken” had gegeven.

Dinsdag begon de dag al vroeg met een excursie naar de Chinese muur — ongetwijfeld een van de „zeven wereldwonderen” die door mensenhand zijn gemaakt. De muur is ongeveer 2450 km lang en bovenop zo breed dat er plaats is voor een tweebaansautoweg.

Dinsdagavond vond het banket plaats met de ambassadeurs van 76 naties, de meesten met hun vrouwen, en Chinese functionarissen met hun echtgenotes. Het banket werd gegeven in het Grote Volksgebouw in de eetzaal die, zoals ik al zei, zo groot is als een voetbalveld. Het merendeel van de aanwezigen verstond Engels, zodat ik zonder

Er zal uiteindelijk nog in onze dagen een geweldige wereldmacht komen die politiek en militair over alle naties zal heersen en waartegen geen enkele militaire mogendheid op zal kunnen.

tolk kon spreken. Ook hier bracht ik het „goede nieuws van het komende Koninkrijk Gods” in misschien nog kernachtiger en eenvoudiger bewoordingen. Ook hier was de reactie zeer positief.

Dat ik die avond tot functionarissen van 76 landen sprak, is een heel belangrijk feit. De laatste tien jaar heb ik bij vele diners en banketten de gelegenheid gehad om tot officiële vertegenwoordigers van vele naties te spreken. Bij een lunch in Ethiopië enige jaren geleden waren de ambassadeurs van 19 landen aanwezig.

In de bijbel staat: „En dit evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken . . .” (Matth. 24:14). Dit hoeft niet te betekenen *in* alle naties.

Ik zal hier niet herhalen wat ik die avond heb gezegd — het is op de band opgenomen en duizenden van onze lezers zullen het al hebben gehoord.

Ik wil er echter wel op wijzen dat ik een ambassadeur voor de wereldvrede ben, dat ik met vele regeringsleiders spreek, dat zij allemaal voor problemen staan die geen mens kan oplossen, dat ik hen intussen probeer te helpen om voor het ogenblik vreedzamere relaties tussen de naties tot stand te brengen, maar dat de oplossing van de huidige problemen niet meer in de macht van mensen ligt en dat de „onzichtbare hand ergens vandaan” (en zij weten allen heel goed dat ik hiermee God bedoel) zal moeten ingrijpen om ons eindelijk werkelijk wereldvrede en eeuwige verlossing te brengen.

Zoals ik al zei was woensdag 5 december een drukke dag. Om 9 uur gingen wij naar de Nationale Bibliotheek; daarna door naar de

Verboden Stad, de ommuurde enclave in de stad Peking, het vroegere regeringscentrum met de paleizen en residenties van de keizers. Daarna een lunch met drie volle tafels.

Om 4 uur die middag vond echter het belangrijkste onderhoud van mijn gehele bezoek plaats. Wij werden opnieuw naar het Grote Volksgebouw gebracht. Langs drie prachtige ingangen aan drie zijden van

DE STAATSSECRETARIS van onderwijs en president van het Chinese Educatieve Genootschap begroet **Herbert W. Armstrong** in het staatshotel.

het gebouw werden wij naar een vierde ingang gereden.

Ontmoeting met vice-voorzitter Tan

Toen wij de grote treden naar de ingang hadden bestegen en in de grote hal kwamen, werden wij ontvangen door een delegatie met aan het hoofd Tan Zhen-lin, vice-voorzitter van het Volkscongres, een van de drie hoogste leiders van communistisch China. Voorzitter Hoesi Goeofeng en vice-voorzitter Deng

Xiaoping waren verhinderd — zij moesten op het vliegveld zijn om premier Sayoshi Ohira van Japan te verwelkomen die juist op die tijd arriveerde voor een uiterst belangrijk bezoek van vier dagen om te spreken over de ernstige toestand in Korea en Vietnam.

Eigenlijk was het wel zo goed dat ik persoonlijk met vice-voorzitter Tan te maken had. Ik zal zeggen waarom. Tan is 77 jaar en een tijdgenoot van wijlen voorzitter Mao Tse-toeng en premier Tsjo En-lai. Hij was nauw met hen bevriend tijdens de revolutie die een eind maakte aan de regering van marschalk Tsjang Kai-sjek. Tan is een van de doorgewinterde Chinese communisten van het eerste uur.

Wij hebben inderdaad kunnen vaststellen dat zijn band met Mao en Tsjo van grote betekenis is geweest voor de Volksrepubliek China als ook voor de rest van de huidige wereld. Gedurende vijftig jaar waren zij nauw met elkaar verbonden. Andere revolutionairen hebben geprobeerd deze langdurige verbondenheid te doorbreken, maar zij is door de jaren heen blijven bestaan.

Voor een beter begrip van de betekenis van mijn ontmoeting met vice-voorzitter Tan zal ik hier eerst wat achtergrondinformatie geven.

Voorzitter Mao was de grote politieke leider en architect van de revolutie. Hij was tevens de „wetgever” van de volksrepubliek China, de grondlegger van het Chinese communisme dat belangrijk verschilt van het Russische.

Tsjo En-lai had zich in feite al eerder dan Mao bij de communistische beweging aangesloten — dat was toen hij in Europa studeerde. Hij heeft een meer academische opleiding gehad dan Mao — behal-

ve in China heeft hij ook in Japan en Frankrijk gestudeerd, terwijl Mao eigenlijk nooit buiten China is geweest. Interessant is dat Mao indertijd assistent-bibliothecaris van de universiteit van Peking is geweest. In die tijd, het begin van de jaren twintig, is Mao in aanraking gekomen met andere vroege revolutionairen in de communistische beweging. Al die jaren vóór de communistische overwinning van 1949 was Mao de grote leider van de communistische beweging. Ook Tsjoë En-lai nam toen deel aan de militaire operaties. Zowel Mao als Tsjoë bevonden zich in de jaren dertig en veertig in de voorste linies. Daar zijn zij politiek en militair actief geweest.

Na de communistische overwinning van 1949 werd Tsjoë En-lai premier onder voorzitter Mao Tse-toeng. Tot aan zijn dood heeft Mao steeds de beleidslijnen vastgesteld. Tsjoë zorgde voor de administratieve opbouw die nodig was om Mao's beleid ten uitvoer te brengen. Mao belastte Tsjoë ook met de leiding van buitenlandse zaken.

Tsjoë En-lai reisde veel in de jaren vijftig en zestig, de tijd waarin de sluimerende reus uit „een duister tijdperk”, China, langzaam begon te ontwaken en als een grote wereldmacht op het toneel verscheen.

De hechte en langdurige vriendschap tussen Mao en Tsjoë was iets zeer bijzonders en mede daaraan hebben zij het respect en de bewondering van het Chinese volk te danken. Na Mao's dood werd een groot

mausoleum voor hem gebouwd waar zijn gebalsemd lichaam ligt opgebaard zoals dat van Lenin. Tsjoë En-lai wilde echter dat zijn lichaam gecremeerd en zijn as over China uitgestrooid zou worden. Er is dan ook voor hem geen mausoleum gebouwd. Wel is echter in de obelisk op het Volksplein aan één kant zijn handschrift in steen gebeiteld ver-eeuwigd.

Noch de huidige voorzitter Hoesjao Tsjoë noch vice-voorzitter Deng heeft zulke oude banden met Mao Tse-toeng en Tsjoë En-lai als vice-voorzitter Tan Zhen-lin, die ook ouder is dan zij.

Ik heb u deze bijzonderheden gegeven, opdat u beter kunt begrijpen wat vice-voorzitter Tan mij te vertellen had.

De boodschap die ik uitdraag

Ik ben niet naar communistisch China gegaan om daar het communisme goed of af te keuren. Inder-tijd heb ik wel artikelen tegen het communisme geschreven en wel op grond van zijn atheïsme en de verwerping van God. Maar ik denk dat ik nu meer dan vroeger inziet dat alle naties, behalve die die uit het oude Israël zijn voortgekomen, sinds de tijd van Adam en Eva door Gods eigen wilsbesluit van God zijn afgesneden.

Hierop heeft Jezus Christus gewezen, toen Hij zei, „Niemand kan tot mij komen tenzij de Vader . . . hem trekke, . . .” (Joh. 6:44). Andere naties hebben, zoals iets, nooit veel van God geweten. In het oude Egypte werden denkbeeldige goden zoals Isis en Osiris vereerd — dat was in de tijd dat in het oude China de voorouderverering bestond, namelijk vóór de komst van het confucianisme en het taoïsme. Ook de oude Grieken en Romeinen hadden zo hun eigen afgoden: Jupiter, Diana, Hermes enz.

Verlossing bestond voor hen niet, maar zij waren toch ook niet

„verloren”, want God zelf had de nakomelingen van Adam afgesneden. Zij werden nog niet door God geoordeeld en worden het ook nu nog niet. God oordeelt hen niet en zou het ons dan passen om dit wel te doen? Ik weet dat ikzelf nu geoordeeld word en met mij allen die God heeft voorbestemd om in deze tijd geroepen te worden. Dit is wat de jaarlijkse dag van de eerstelingen, Pinksteren, ons vandaag de dag te zeggen heeft. Enkel van ons worden nu geroepen, niet de gehele mensheid. Zij die nu tot de Kerk van God worden geroepen, zijn de „eerstelingen”,

slechts de eerste geringe oogst van geestelijk verlost. Tot alle andere mensen heeft God in feite gezegd, „Gaat heen, want gij (Adam) hebt mij verworpen, mijn regering, mijn verlossing, mijn openbaring van de kennis. Gaat heen, maak uw eigen goden, uw eigen religies, uw eigen regeringen, uw kennis en uw onderwijs.”

Zo is het nu bijna 6000 jaar lang met de wereld gesteld. Daarom ben ik ook niet naar de regeringsleiders van deze wereld gegaan om hun regering, hun religie en hun systeem van onderwijs te bekritisieren. Ik wil hen niet „bekeren”, ik ga niet proberen hen te overtuigen opdat zij het met mij eens zijn wat betreft de waarheid van God en het goede nieuws van het Koninkrijk Gods waarvan ik met grote nadruk en overtuiging zeg dat het zeer spoedig zal komen.

Ik vertel hun alleen dat ik gekomen ben om het wereldomspannende Koninkrijk Gods aan te kondigen

schap die Jezus Christus door middel van mij aan hen liet verkondigen, gekleed in een taal die hen niet afstootte, maar die zij heel goed hebben begrepen.

Vanuit deze instelling en dit gezichtspunt heb ik met vice-voorzitter Tan gesproken.

Het was nodig u ter inleiding met deze fei-

door lagere functionarissen het gebouw zouden zijn binnengeleid. Hij kwam integendeel naar de hoofdingang om ons persoonlijk te verwelkomen, namelijk de heren Rader, Osam Gotoh en ikzelf. Tan is een uiterst hartelijke, enthousiaste, voortdurend glimlachende man, althans een plechtige, met gefronst voorhoofd waardig en tegelijk argwanend kijkende persoon. Hij is levendig en enthousiast en hij begroette ons bijzonder hartelijk, terwijl hij mijn hand met beide handen schudde.

Hij ging ons voor naar een aangrenzend vertrek. Daar liet hij mij aan een tafel plaatsnemen met de anderen op een rij naast mij. Daarna ging hij ook aan de

tafel zitten, recht tegenover mij en schuin tegenover de anderen. Achter de tafel, tussen hem en mij in, zat de vrouwelijke tolk die ook op de luchthaven aanwezig was en ons sindsdien overal had begeleid. Van alles wat gezegd werd maakte zij, in een soort Chinees steno, notities waarna zij die vertaalde.

Vice-voorzitter Tan begon onmiddellijk een discussie waarbij hij minstens een half uur lang zelf aan het woord was. Ik onderbrak hem slechts zo nu en dan even om de tolk te vragen iets te herhalen dat mij niet helemaal duidelijk was.

Wetend dat ik de stichter en president van een College ben, begon hij met te zeggen, overigens zonder er zich voor te verontschuldigen, dat hij geen academische achtergrond had en stortte zich toen onmiddellijk in een uitgebreide uiteenzetting van geopolitieke aard.

Hij bracht direct al de zogenaamde „dominotheorie” ter sprake in verband met de gebeurtenissen in Vietnam. In de eerste jaren van de Amerikaanse oorlog in Vietnam deed de dominotheorie in Washington algemeen opgeld en ik voor mij was ervan overtuigd dat zij juist was. Volgens deze theorie zou Zuid-Vietnam, als het eenmaal door de Noordvietnamese communisten onder de voet is gelopen, de eerste

HERBERT W. ARMSTRONG houdt in de Grote Zaal van het Volk een toespraak voor Chinese gasten, 76 ambassadeurs en andere functionarissen. Boven: een muziekvoorstelling ter ere van de AICF. Daaronder een kleurrijke vertoning gericht op het jaar 2000, wanneer de Chinezen hopen een belangrijke industriële natie te zijn. Tegenovergestelde pagina: Onder: kinderen op een collectieve boerderij buiten Peking. Chinese functionarissen doen Herbert W. Armstrong uitgeleide op het vliegveld als hij uit China vertrekt in de G-II (geheel links).

ten bekend te maken, alvorens ik u een verslag geef van wat tijdens mijn onderhoud met Tan besproken is.

De boodschap van vice-voorzitter Tan aan het westen

Vice-voorzitter Tan was van tevoren uiteraard grondig ingelicht over mij, mijn hierboven beschreven inzichten en over wat ik de twee voorafgaande avonden had gezegd. Ook wist hij alles van The Plain Truth (De Echte Waarheid) en de grote verspreiding van dit tijdschrift in vijf talen over de gehele wereld. Het was dan ook zijn bedoeling dat onze lezers kennis zouden nemen van wat hij te zeggen had.

Tan Zhen-lin bleef niet in zijn kantoor zitten wachten totdat wij

dat hun en de gehele mensheid vrede, geluk en eeuwige verlossing zal brengen.

Dit is de grote opdracht die de Heer Jezus zijn apostelen heeft gegeven, hen die Hij heeft uitverkoren om te worden uitgezonden met de verkondiging van de goede tijding. Daarom ook heb ik mijn bood-

HET HOOFD VAN DE TECHNISCHE Hogeschool van Peking en de hoofdbibliothecaris ontvangen een geschenk van Stanley R. Rader. Rechts: een studeergelegenheid in de bibliotheek.

dominosteen zijn die omvalt. Daarna zouden de stenen Cambodja, Laos, Thailand, Birma, Maleisië, Singapore en Indonesië volgen.

Wij hadden altijd gemeend dat communistisch China achter Noord-Vietnam stond, maar volgens Tan was het de Sovjetunie. Hij zei, en dat vond ik zeer opmerkelijk, dat volgens China de theorie om vanuit Zuid-Vietnam de gehele wereld te veroveren, geen Chinese, maar een Russische ambitieuze politiek is. Hij probeerde mij duidelijk te maken waarom de Verenigde Staten zich tegen het Kremlin moesten opstellen en vriendschappelijk ten opzichte van China.

Deze „dominotheorie” op grond waarvan de Verenigde Staten destijds in Zuid-Vietnam besloten in te grijpen, was voor mij, als waarnemer, juist. Maar de theorie werd door Amerika's bondgenoten verworpen en door Rusland hevig bestreden, en in de laatste jaren van de oorlog werd zij ook door vele Amerikanen zelf als gevolg van negatieve propagandacampagnes sterk aangevochten.

Ik vond het interessant te constateren dat China, door deze visie te propageren, zich vrijpleit van de huidige, verschrikkelijke hongersnood in Cambodja.

Volgens vice-voorzitter Tan is de Volksrepubliek China de grootste pleitbezorger van de juistheid van de dominotheorie. Terwijl wij in de jaren zestig en zeventig beducht wa-

ren dat, als communistisch China met Noord-Vietnam zijn doel zou bereiken, het de andere dominostenen in het westen en zuiden zou doen vallen, is het juist China dat nu verklaart dat Noord-Vietnam een grote bedreiging is en dat, als de Verenigde Staten en China Noord-Vietnam nu niet een halt toeroepen, Cambodja aan de Noordvietnamezen ten prooi zal vallen, gevolgd door Thailand, Maleisië en de uiterst belangrijke scheepvaartroutes die nu nog door Singapore worden beheerst.

Vice-voorzitter Tan wees erop dat Rusland niet langer een communistische maatschappij is, maar een imperialistisch land dat in wezen niet veel verschilt van het tsaristische Rusland van vroeger en dat Rusland nu al meer dan dertig jaar door middel van anderen oorlog voert tegen de rest van de wereld. Volgens hem handelde Noord-Vietnam slechts in opdracht van het imperialistische Rusland.

Bij dit gedeelte van ons onderhoud moest ik denken aan wat president Nguyen Van Thieu van Zuid-Vietnam tegen mij zei kort voordat hij moest uitwijken en zijn land in handen viel van de communisten.

Als ik Tan ergens in zijn betoog heb misverstaan, spijt mij dat, maar dit is wat zowel de heer Rader als ikzelf van hem hebben begrepen. Ik vroeg hem of ik en uitgetikte vertaling van de notities van de tolk kon krijgen. Hij schudde glimlachend

het hoofd. Daarop zei ik hem dat ik alles zo zou neerschrijven als ik het had onthouden.

Op dit punt van zijn geopolitieke beschouwingen schakelde Tan abrupt over op West-Europa na een paar woorden te hebben gewijd aan de Iraanse crisis en het Midden-Oosten. Hij drong aan op een sterk Europa teneinde de dreiging van een sterk en imperialistisch Rusland het hoofd te kunnen bieden.

Ik wilde hem niet in de rede vallen, maar ik had hem in dit verband wel het een en ander te vertellen. Ik hield het echter voor mij totdat hij uitgesproken was.

Ik zet uiteen hoe de loop der wereldgebeurtenissen zal zijn

Na enige tijd verontschuldigde hij zich dat hij al die tijd alleen aan het woord was geweest, waarop ik het volgende zei:

„Meneer de vice-voorzitter, ik moet u iets zeggen in verband met de verdediging van West-Europa tegen de Sovjetunie. Ik verwacht niet dat u zult geloven wat ik hier ga zeggen, maar ik zal het desondanks uitspreken en u kunt het geloven wanneer het zover is. In de komende jaren zal in West-Europa een unie van tien naties of groepen van naties bestaan — waaronder mogelijk ook twee of drie satellietstaten van Rusland — een unie waarin kerk en staat niet gescheiden zijn — en die voornamelijk door de rooms-katholieke kerk tot stand wordt gebracht.

Nu juich ik zo'n ontwikkeling allerminst toe, maar deze unie zal voor korte tijd een reusachtige wereldmacht vormen met een militaire kracht gelijk aan of groter dan die van de Verenigde Staten of Rusland. De unielanden zullen een gemeenschappelijke valuta hebben, een gemeenschappelijke regering en een gemeenschappelijke militaire macht. Deze unie zal zich uit de huidige Europese Gemeenschap ontwikkelen. De gehele wereld zal erdoor geschokt worden."

Tan glimlachte en schudde vragend zijn hoofd.

Ik vervolgde: „Maar tenslotte zal gebeuren wat volgens vele wereldberoemde geleerden de enige hoop voor de wereld zou zijn, maar dat, naar hun aller mening, onmogelijk kan gebeuren. Er zal uiteindelijk nog in onze dagen een geweldige wereldmacht komen die politiek en militair over alle naties zal heersen en waartegen geen enkele militaire mogendheid op zal kunnen."

Ik spreek met regeringsleiders over de gehele wereld. Zij zitten allemaal met problemen en slechte toestanden waarvoor geen mens, ook geen groep mensen een oplossing weet, hoewel vele staatshoofden, ja de meesten van hen, buitengewoon bekwame lieden zijn. Zij doen hun uiterste best en ik probeer als ambassadeur voor wereldvrede, hun naar vermogen raad te geven. Maar uiteindelijk zal toch datgene moeten plaatsvinden wat een Amerikaanse redacteur genoemd heeft de interventie van een onzichtbare „sterke hand ergens vandaan" om dit Koninkrijk over de gehele wereld op te richten.

Tan begreep heel goed wat ik bedoelde. Steeds met diezelfde intense glimlach om zijn lippen schudde hij het hoofd.

„Ik verwacht allerminst dat u mij gelooft, maar u zult het geloven als het gebeurt", zei ik tot slot. „Intussen gaan wij door met ons streven naar wereldvrede, zoveel mogelijk in samenwerking met u."

Het onderhoud met vice-voorzitter Tan had al een uur geduurd en wij stonden op om afscheid te nemen. Hij liep met ons mee, handen schuddend totdat wij bij de

buitendeur waren, steeds met die innemende, buitengewoon warme glimlach. Hij sprak de hoop uit dat ik terug zou komen.

Na onze terugkeer in Tokio schreef de heer Rader mij een briefje waarin hij zei: „De heer Tan was ongetwijfeld op de hoogte gebracht van uw niet mis te verstane uitspraken van maandagen dinsdagavond, en hij zal daarom heel goed hebben begrepen dat de grote ramp die na het tot stand komen van dat Verenigd Europa zal plaatsvinden, in direct verband moet worden gezien met uw uitspraken over de sterke hand die ergens vandaan zal ingrijpen om de mensheid tenslotte van een volledige ondergang te redden".

Omdat vice-voorzitter Tan zoveel jaren in nauw contact heeft gestaan met voorzitter Mao Tse-toeng en met premier Tsjoe En-lai en omdat hij een van de drie topfiguren in de Chinese regering is, is deze ontmoeting zo enorm belangrijk geweest; immers deze drie mannen heersen over een kwart van de hele wereldbevolking!

Na afloop van het onderhoud was het tijd naar ons hotel terug te gaan om wat te eten en daarna naar het theater voor een semi-balletvoorstelling onder auspiciën van de AICF (Ambassador International Cultural Foundation). Toen wij het theater binnenkwamen, begonnen de mensen luid te klappen, en na afloop van de voorstelling moesten wij op het toneel komen om de artiesten de hand te drukken en om te danken voor de staande ovatie van het publiek.

Donderdagmiddag vertrokken wij uit het staatshotel naar de luchthaven. Daar waren ook een aantal hoge functionarissen aanwezig om ons bij het vliegtuig vaarwel te zeggen.

Zaterdagavond 8 december werd in Tokio een banket te mijner ere gegeven. Verscheidene leden van de Chinese ambassade, drie of vier ambassadeurs van andere landen en ook de heer Yamashita met verschillende Japanners waren daarbij aanwezig.

Zondag maakten wij de lange vlucht naar Tucson in Arizona met slechts één tussenlanding in Cold Bay in Alaska om te tanken. □

KERKELIJK EENHEIDSTREVEN

(Vervolg van pagina 6)

De officiële vertegenwoordiger van de paus in Londen zal, als eerste stap tot het aanknopen van volledige diplomatieke betrekkingen tussen het hof van St. James en de Heilige Stoel, volledige diplomatieke rechten verkrijgen, waaronder permanente diplomatieke onschendbaarheid.

Het Britse Ministerie van Buitenlandse Zaken heeft het historische besluit publiekelijk als van weinig belang aangemerkt. Maar het is duidelijk een stap waaraan een grote symbolische betekenis kan worden gehecht. Een mogelijk gevolg van volledige relaties met de Heilige Stoel zou in 1980 een officieel bezoek van paus Johannes Paulus aan Groot-Brittannië kunnen zijn.

Dialog met lutheranen

In het gemeenschappelijke communiqué dat aan het einde van zijn verblijf in Turkije werd uitgegeven, schetsten zowel de paus als de patriarch hun ware doeleinden en bedoelingen: „Deze theologische dialoog", aldus het communiqué, „heeft niet alleen ten doel volledige betrekkingen tussen de katholieke en orthodoxe zusterkerken te bewerkstelligen, maar ook een bijdrage te leveren aan meervoudige dialogen die zich in de christelijke wereld op zoek naar haar eenheid dienen te ontwikkelen".

De andere belangrijke dialoog die op dit moment al ver gevorderd is, is die tussen protestanten en rooms-katholieken — in het bijzonder in de Verenigde Staten.

Reeds in 1974 kwamen katholieke en protestantse theologen in Amerika overeen dat „het primaatschap van de paus geen belemmering behoeft te zijn voor een verzoening" tussen de beide kerken. De theologen zeiden dat de protestantse autoriteiten zich dienden af te vragen „of zij in staat zouden zijn niet alleen de wettigheid van de pauselijke positie te erkennen, maar ook de wenselijkheid van een op basis van het evangelie hernieuwde bediening... in en grotere gemeenschap die ook de protestantse kerken zou omvatten".

De rol van de paus heeft de beide kerken nu sinds de reformatie bijna 500 jaar gescheiden gehouden, nadat de hervormers, wanhopend aan veranderingen in het officie, zelfs zo ver waren gegaan het pausdom te bestempelen als de „antichrist”.

Maar de tijd heelt alle wonden. In hun gemeenschappelijke verklaring van 1974 zeiden de theologen dat een „speciale verantwoordelijkheid” van de geestelijkheid voor het streven naar de eenheid van alle christenen „mag worden toevertrouwd aan één enkele bedienaar van het evangelie”. Zij kwamen overeen dat „de bisschop van Rome . . . in de toekomst kan functioneren via wegen die beter geschikt zijn om in de gecompliceerde omstandigheden van onze tijd zowel aan de universele als aan de regionale behoeften van de kerk tegemoet te komen”.

De proef op de som voor de vorderingen welke de „dialoog” tussen de rooms-katholieken en de protestanten heeft gemaakt, komt mogelijk aan het begin van deze zomer. Op 25 juni zullen de protestanten in de gehele wereld de 450e verjaardag van de Confessie van Augsburg vieren.

De Confessie van Augsburg van 1530 leidde tot de definitieve breuk tussen Rome en de aanhangers van Luther, wier feitelijke bedoeling naar hun zeggen de hervorming van de moederkerk was. Ongetwijfeld zullen er dit jaar van beide zijden pogingen worden ondernomen om het document nog eens nader te bezien in het licht van de hedendaagse oecumene.

„Veel van de artikelen van de Confessie van Augsburg schijnen tegenwoordig niet erg relevant meer”, zegt „Kirchenrat” Werner Schnoor, voormalig redacteur van het dagblad van de lutherse kerk in Mecklenburg in West-Duitsland. De deken van de School voor Religieuze Studies van de Katholieke Universiteit van Amerika, voegt daaraan toe: „Wat lutheranen en rooms-katholieken gemeenschappelijk hebben in hun geloof is veel en veel belangrijker dan wat hen verdeelt”.

Toenadering tot de islam

In hun gemeenschappelijke verklaring in Turkije stelden Johannes Paulus II en Demetrios I dat zij niet slechts op zoek zijn naar de eenheid van alle christenen, maar dat zij nog

verder willen streven, en wel naar samenwerking met de gelovigen van andere religies en met „alle mensen van goeden wille”, in een programma waarin „liefde en broederschap haat en tegenwerking zouden overweldigen”.

„Ook hopen wij bij te dragen aan de totstandkoming van werkelijke vrede in de wereld”, voegden zij eraan toe.

Het is in dit verband van betekenis dat de paus tijdens zijn verblijf in Turkije de hoofdstad van een der belangrijkste moslemlanden uitkoos om een duidelijke boodschap de wereld in te sturen: de rooms-katholieke kerk heeft de wens een einde te maken aan eeuwen van verdenking en wantrouwen tussen de christenheid en de islam, en op weg te gaan naar een nieuw tijdperk van samenwerking.

„Ik vraag me af”, aldus de paus in de kerk van St. Paulus in Ankara, „of het niet juist in onze tijd, nu christenen en moslems een nieuwe periode in de geschiedenis zijn binnengetreden, urgent is om de geestelijke banden die ons binden te erkennen en tot ontwikkeling te brengen, teneinde — overeenkomstig het verzoek dat ons door de Vaticaanse Raad werd gedaan — ten dienste van alle mensen sociale rechtvaardigheid, morele waarden, vrede en vrijheid te beschermen en te bevorderen”.

Johannes Paulus ging bij zijn eerste bezoek aan een moslemland nog een stap verder dan het Vaticaan in 1965 had gedaan door tijdens het Tweede Vaticaanse Concilie „achting” uit te spreken voor de moslems, die één enkele God aanbidden. Zowel de koran als de bijbel aanhalend om zijn woorden te staven, toonde paus Johannes Paulus voorzichtig aan dat zowel christenen als moslems en joden in geestelijk opzicht afstammen van de profeet Abraham. De verering van Jezus als profeet door de moslems, en hun eerbiediging van de heilige Maagd leveren eveneens een gemeenschappelijk uitgangspunt op.

De goodwill-gebaren van de paus jegens wat hij „de uitgestrekte wereld van de islam” noemde, maakten indruk in Turkije. Aanvankelijk vijandig gezinde kranten waren verrukt over de symbolische kus die de paus bij zijn aankomst „op de bodem van een moslemnatie” drukte.

Gezien het ontwaken van de islamitische godsdienstijver in zulke uiteenlopende landen als de Filipijnen en Marokko, en in het licht van de explosieve situatie in Iran, kon het beroep van de paus op de moslemwereld zeker niet op een gunstiger tijdstip gekomen zijn.

Een moslemleider in Istanboel merkte op: „De oproep van de paus komt om vijf minuten voor twaalf. We staan nu op een kruispunt. De islam en het christendom kunnen samenwerken ter meerdere glorie van onze gemeenschappelijke God, of wij zouden kunnen belanden bij de broedermoord die de confrontatie van de kruistochten in feite was. Deze stad (Istanboel) werd geplunderd door de kruisvaarders. Later werd Turkije het zwaard van de islam en veroverde Europa. Ik bid dat dit nooit meer zal gebeuren.”

„Alleen de paus kan de westerse wereld het juiste begrip bijbrengen voor de islam. Ons islamitisch geloof beheerst nog steeds ons dagelijks leven, zoals het christendom niet zo lang geleden het leven der christenen beheerste. Ik koester het vertrouwen dat de paus nu de leiding heeft van het hernieuwde vertrouwen in God dat nu door de wereld gaat.”

Het is een weinig bekend feit dat wijlen koning Feisal van Saoedi-Arabië de weg hielp openen naar een beter begrip tussen katholieken en moslems, en wel met de boodschap die hij in 1966 tot paus Paulus VI richtte: „Wij geloven beiden in een God, en vereren beiden de heilige Maagd. De islam en de kerk dienen hun krachten te verenigen in de strijd tegen het kwaad en tegen het atheïsme.”

Alle wegen leiden naar Rome

Het is onmogelijk de oecumenische beweging los te maken van de centrale positie van de rooms-katholieke kerk en van het pausdom zelf. Op de een of andere manier leiden alle wegen terug naar Rome. Dit is juist — in weerwil van de verklaring van paus Paulus VI in 1967 dat „de paus — zoals wij allen weten — ongetwijfeld het ernstigste obstakel vormt op het pad van de oecumene”.

Voor de verkiezing van de populaire paus Johannes Paulus II merkte een in Rome zetelende Amerikaanse episcopale autoriteit het volgende op:

„De paus is het symbool van de eenheid van de christenheid, en zijn persoonlijke houding vormt het richtsnoer voor de wijze waarop katholieken en protestanten tegenover elkaar staan”.

In de afgelopen jaren hebben tal van niet-katholieken hun opinies over het katholicisme en het pausdom gewijzigd. Protestanten verwerpen in het algemeen nog steeds de katholieke claim dat de paus en een rechtstreekse voortzetting vormen van de tijd der apostelen. Maar ze zijn nu eerder bereid toe te geven dat er behoefte bestaat aan de een of andere vorm van „universele geestelijkheid” als deel van een meer tot eenheid geworden kerkelijke structuur. De term die hiervoor werd gesuggereerd is die van een „oecumenisch pausdom”.

In het licht van deze nieuwe beklemtoning konden de opstellers van de gemeenschappelijke verklaring van de Consultatieve Vergadering van lutheranen en rooms-katholieken het eens worden over de volgende formulering: „Er is een groeiend besef onder lutheranen van de noodzaak van een specifieke geestelijkheid om de eenheid van de kerk en haar universele missie te dienen, terwijl de katholieken in toenemende mate de noodzaak inzien van een meer genuanceerd begrip van de rol van het pausdom binnen de universele kerk”.

Wat zou het in concrete termen voor een hedendaagse paus betekenen als zegsman voor de gehele praktiserende christenheid op te treden?

Deze vraag werd niet lang geleden gesteld in een scherpzinnig artikel in het rooms-katholieke tijdschrift „St. Anthony's Messenger”, onder de kop: „Kunnen wij een paus hebben voor de gehele christenheid?” De schrijfster ervan, Karen Hurley, beantwoordde haar vraag op deze wijze: „Ten eerste zou de paus zijn traditionele rol als hoofd van de rooms-katholieke geloofsgemeenschap blijven vervullen. Maar daarenboven zou hij voor de christelijke gemeenschap in ruimere zin een ander soort leiding op zich nemen. De rooms-katholieke theoloog George Tavard speculeert als volgt over wat dit zou kunnen inhouden: 'Een mogelijk jaarlijks bijeen te roepen conferentie van de

leiders van de meeste kerken om de huidige situatie in de wereld te bestuderen' . . .

Welke uitwerking zou een dergelijk gedeeld leiderschap met de paus mogelijkzwijs hebben? Als er een dergelijk leiderschap bestond, (aldus Tavard) zou zoiets als de slachting in Noord-Ierland waarschijnlijk zowel door de katholieken als door de presbyterianen van Noord-Ierland anders dienen te worden bekeken . . .

Ross McKenzie, een presbyteriaanse kerk-historicus heeft gezegd dat 'het beste argument voor het pausdom' zou worden gevormd door pausen die in hun persoonlijke leven liefde voor het evangelie aan de dag legden, en het verlangen om de nooddrift van de wereld te helpen lenigen.' ”

Hoe zouden de katholieken in het algemeen tegenover een dergelijke ontwikkeling in de richting van een „oecumenische paus” staan? Auteur Hurley antwoordt daarop:

„Er wordt niet van de katholieken gevraagd dat zij de paus als minder gaan zien. Eerder wordt van ons gevraagd hem als nog meer te zien — niet alleen als een paus voor katholieken, maar als een leider van de gehele christelijke wereld.”

De theoloog George Tavard, die zelf een actief aandeel had aan de consultatieve besprekingen van lutheranen en rooms-katholieken, heeft goede moed dat de laatste oecumenische hindernissen kunnen worden overwonnen. Hij legde de nadruk op de persoonlijkheid van de man die zo'n „oecumenische paus” zou kunnen zijn.

„Essentieel is dat het *iemand* moet zijn die in een wereldsituatie werkelijk met gezag het woord van het evangelie kan spreken. De meeste andere zaken zijn van ondergeschikt belang en kunnen worden weggelaten of aangepast.”

Ook anderen hebben op de noodzaak van een „op het evangelie gericht pausdom” gewezen.

Maar kan men het eens worden over het evangelie?

De kerkelijke eenheid beweegt zich al nauwgezet in de richting van een praktiserend christendom. Een herenigde kerk zou dan in harmonie met andere grote religies van de wereld kunnen optrekken — evenals met

regeringen — in een poging om tot wereldvrede te komen. En zonder twijfel zal een boven allen uitstekende religieuze figuur naar voren treden als „geestelijke zegsman” van de gehele wereld.

Maar zouden de samenstellende delen van deze oecumenische beweging het erover eens kunnen worden wat het evangelie is? Is het evangelie alleen maar de boodschap *over* Jezus Christus? Of de boodschap van het Koninkrijk Gods die Christus ons bracht — en voor het brengen waarvan Hij ter dood werd gebracht? En wat is nu precies het evangelie van het Koninkrijk Gods?

Weet *U* wat het Koninkrijk Gods inhoudt? Zo niet, of als u er niet zeker van bent, of als u nooit gedacht had het eigenlijk wel te moeten weten, schrijf ons dan om toezending van ons gratis boekje: *Wat bedoelt u precies . . . het Koninkrijk Gods?*

Kennis van wat het ware evangelie inhoudt zal u in staat stellen duidelijk de richting te onderkennen waarin de oecumenische beweging voortschrijdt. □

IS DE MENS UNIEK?

(Vervolg van pagina 17)

God speciale belangstelling heeft voor wat zich hier op aarde afspeelt. De aarde, zei Jezus, is Gods „voetbank” (Matth. 5:35). Het is hier dat God mensen maakte. Het is hierheen dat God degene, die Jezus Christus werd, geboren uit de maagd Maria, zond om de Redder van de mensheid te worden (Matth. 1:18-23).

De aarde is niet het natuurkundige middelpunt van het universum; zij is niet eens het middelpunt van het zonnestelsel. Maar zij staat zonder twijfel in het middelpunt van Gods huidige belangstelling. God is ten nauwste betrokken bij de gebeurtenissen op aarde. Het is op aarde dat God werkt aan zijn verheven doel: de schepping van zijn goddelijke familie die uiteindelijk het gehele universum met Hem zal regeren.

Geen wonder dat de apostel Paulus geïnspireerd werd om te schrijven: „Wat geen oog heeft gezien en geen oor heeft gehoord en wat in geen mensenhart is opgekomen, al wat God heeft bereid voor degenen, die Hem liefhebben” (1 Kor. 2:9). □

Jezus stierf op woensdag. Op zaterdag werd Hij opgewekt.

1+1+1=3

Waar of niet?

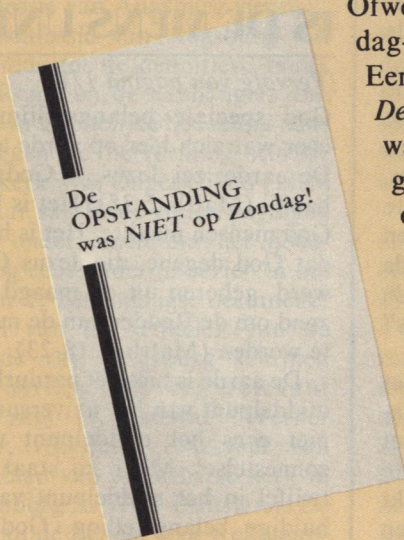
Komt u op drie dagen en drie nachten tussen zonsondergang op Goede Vrijdag en zonsopgang op Paaszondag?

Zo niet, reken dan maar uit.

Jezus zei in Mattheus 12:40 dat Hij drie dagen en drie nachten in het hart der aarde zou zijn. In vers 39 verklaarde Hij dat dit het enige teken was dat Hij zou geven als bewijs dat Hij de Messias was.

Ofwel Jezus was een bedrieger ofwel de „Goede Vrijdag-Paaszondag”-traditie berust op een vergissing. Een verhelderend en controversieel boekje met de titel *De opstanding was niet op zondag!* maakt de bijbelse waarheid duidelijk. U zult schriftgedeelte na schriftgedeelte lezen, waarin de Goede Vrijdag-Paaszondag-traditie wordt weerlegd. U zult ontdekken dat Jezus in werkelijkheid op een woensdag stierf en werd opgewekt op een zaterdag. Neem het niet klakkeloos aan. Ga het na in uw eigen bijbel. Het is net zo eenvoudig als een, twee, drie.

„ . . . zo zal de Zoon des mensen in het hart der aarde zijn, drie dagen en drie nachten” (Matth. 12:40).

VERZOEK OM LECTUUR ADRESWIJZIGING

Kruis aan:

Zend mij de volgende lectuur _____

Adreswijziging: _____

Nieuwe abonnee:
Schrijf hieronder het nieuwe adres

Naam _____

Adres _____

Plaats/Land _____

Knip uit en zend dit samen
met het adresstrookje
naar.

De Echte Waarheid
Postbus 333
3500 AH Utrecht
(Nederland)